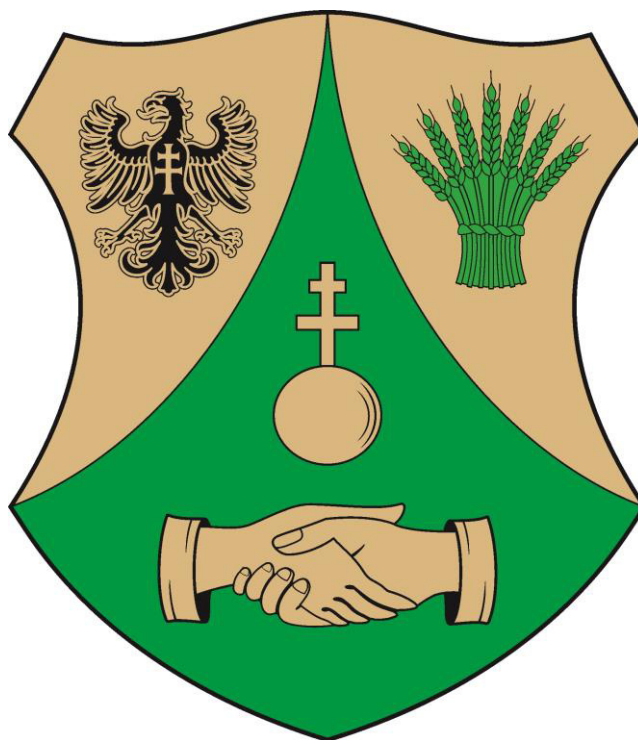

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Meződ Község Önkormányzata

2018-2023

MEZŐD

Tartalomjegyzék

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, céljaink	6
A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja	6
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	37
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	48
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	52
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	58
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	64
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	65
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	66
1. A HEP IT részletei	66
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	66
A beavatkozások megvalósítói	67
Jövőképünk	67
Az intézkedési területek részletes kifejtése	68
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	82
3. Megvalósítás	86
A megvalósítás előkészítése	86
A megvalósítás folyamata	86
Monitoring és visszacsatolás	87
Nyilvánosság	88
Kötelezettségek és felelősség	88
Érvényesülés, módosítás	89
4. Elfogadás módja és dátuma	91

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

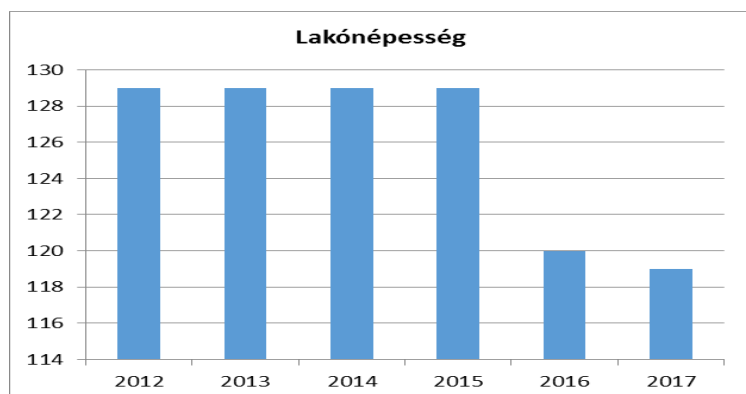
Az egyenlő bánásmód elvének betartása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása is. Az Országgyűlés elismerte minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen. Kifejezte, hogy az Állam hatékony jogvédelmet kell, hogy biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, valamint kinyilvánította, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami feladat. Az egyenlő bánásmód elveinek betartása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása.

Meződ Község Önkormányzata - összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel - Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat. Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése, megvalósítása és módosítása során bevonja partneri kapcsolatrendszerét.

A település bemutatása

Meződ minden valószínűség szerint Árpád-kori település, amelynek a területén római és középkori leletekre bukkantak a régészek. Az első írott forrás 1475-ben Mezeed formában említi, amikor a Tolna megyei Dombói uradalomhoz tartozott, majd 1698-ban Baranya vármegyéhez kerül. A török hódoltság után indul fokozatos fejlődésnek a falu, később a lélekszáma a XVIII. században letelepedő németeknek is köszönhetően az 500-at is megközelíti. Később Eszterházy Pál birtoka. Első iskolája 1843-ban épül a Pécsi Püspökség támogatásával. A XX. század első felében a falu gazdag kisiparos és állattartó múlttal rendelkező, módos kisközség képét mutatja jelentős szarvasmarha- és sertésállománnyal. Az 1947-ben kitelepített németek helyére felvidéki magyarokat költöztettek. 1950-ben alakul a termelészövetkezet, melyet 1962-ben egyesítenek a sásdival, majd 1965-ben Meződ Sásd társközsége lesz. Lakossága fogyatkozni kezd, szerep nélküli településként az utolsók közt – 1971-ben – kap csak bekötőutat, általános iskoláját 1972-ben szüntetik meg. A rendszerváltást követően indul fejlődésnek, amit az önálló önkormányzatiság mellett elsősorban lakói szorgalmának és részben a várossá előlépő Sásd közelségének köszönhet. Meződ a Sásdi Közös Önkormányzati Hivatalban társult települések egyike.

A település demográfiai helyzete

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR **1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén**

A település lélekszáma 1960 óta folyamatosan csökkent. Az 1960-as adatok szerint Meződ még egy több mint 300 fős település volt, az 1990-es népszámlálás már 184 állandó lakost talál. Az utóbbi öt évben a település lélekszáma stagnálást követően hullámvölgybe került.

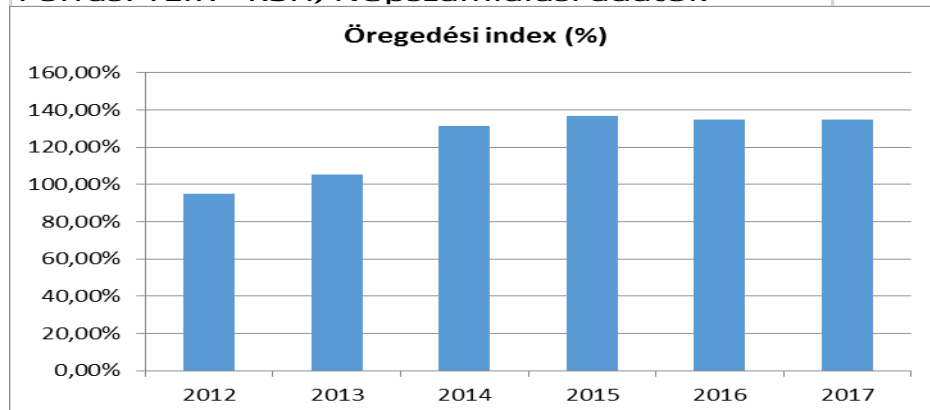
2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	70	57	127	55,12%	44,88%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			2	1,57%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	13	7	20	10,24%	5,51%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	2	0	2	1,57%	0,00%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	44	29	73	34,65%	22,83%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	2	3	5	1,57%	2,36%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	9	18	27	7,09%	14,17%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az országos statisztikáktól eltérően Meződön a férfiak aránya magasabb, mint a nőké. Már a fiatalok között is a férfiak vannak jelentős többségben, az aktív korúak esetében is ez az arány, az időskorúak között viszont már jelentőssé válik a nők arányának túlsúlya. A férfiak rövidebb várható élettartama, mint általános tendencia községünkben is megjelenik. Ezért a községnek mindenképpen figyelmet kell fordítania a férfi lakosság sajátos problémáira, az idősebb férfi lakosságot érintő szűrővizsgálatok szervezésére és a lakónépesség minél nagyobb számú bevonására. A lakosság több mint fele az aktív korosztályból kerül ki, ezért igen fontos feladat a községben a munkalehetőségek megteremtése.

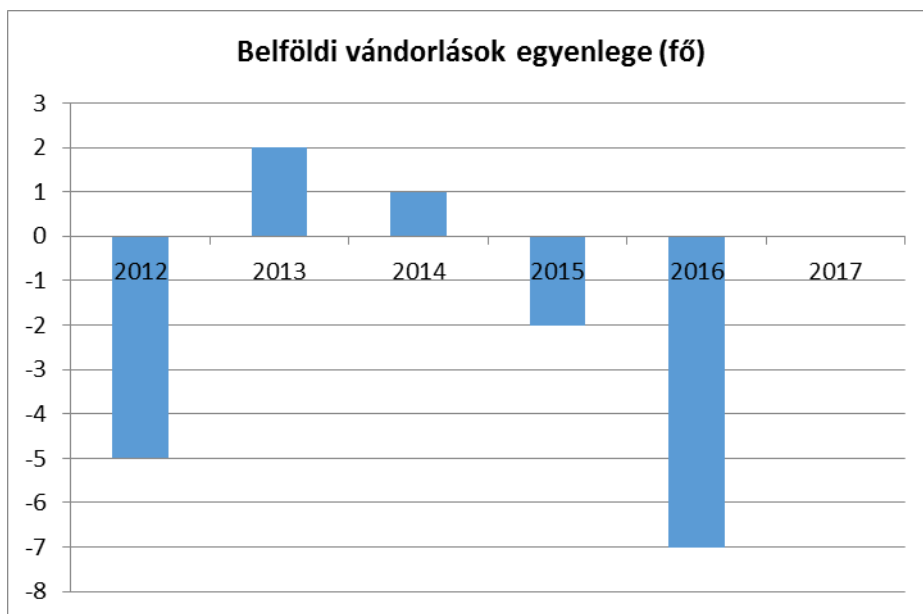
2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma			
Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	2	2	0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	0	3	3
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	1	1	0
Összesen	3	6	3

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

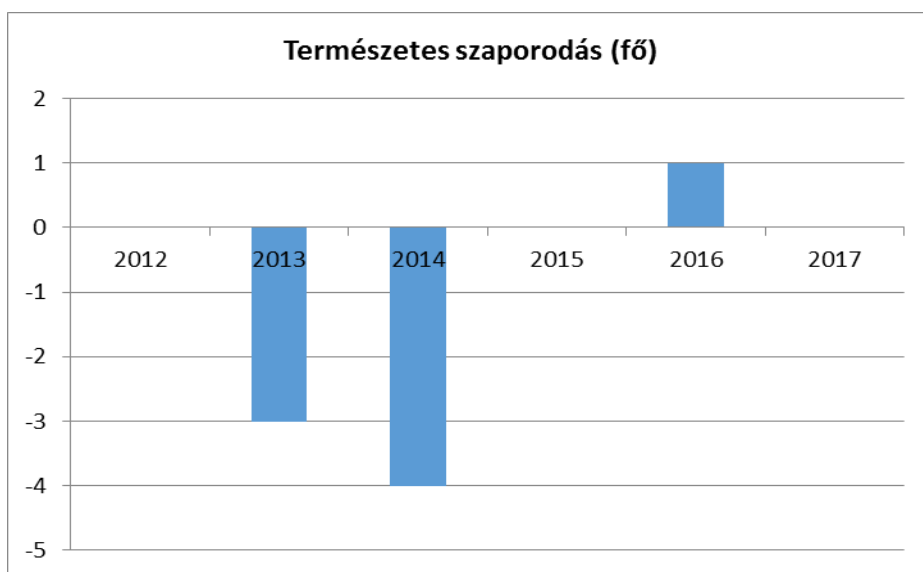
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR **3. számú táblázat - Öregedési index**

Az utóbbi öt évben a viszonylag kedvező arány drámai mértékben fordult meg, településünk is az előregedő települések közé tartozik. A megfigyelt időszakban a gyermekek száma nem változott jelentősen, viszont az idősebb korosztály létszáma nőtt, a kedvezőtlen arányt ez okozta. A gyermekvállalási hajlandóság ösztönzése mellett az önkormányzatnak kiemelt figyelmet kell fordítania az időskorú népesség egészségi állapotának javítására, az idős korosztályban a szociális ellátások iránti igény kielégítésére.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR 4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Leszögezhetjük, hogy a népességcsökkenés egyik oka a negatív vándorlási egyenleg. A vizsgált időszakban, mint az már korábban is jellemző volt, a vándorlási egyenleg inkább negatív, ha nem is jelentős mértékben, de a település 5 év alatt a népessége nagyjából 10 %-át veszítette el az elvándorlás miatt.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR 5. számú táblázat - Természetes szaporodás

A népességfogyás másik oka a vizsgált időszakban a természetes fogyás volt. Az országos mutatókhoz hasonlóan Meződön is inkább kevesebb a születések száma, mint a halálozásé, bár nem

jelentős a különbség, de a vándorlási egyenleggel együtt a lélekszám stagnálását, némi csökkenését eredményezte.

Értékeink, céljaink

Önkormányzatunk az elkészített településfejlesztési stratégiai dokumentumokban nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a település minden családja megtalálja helyét és szerepét az évszázados hagyományokra építő, a jelen kihívásaira korszerű választ adni tudó közösségében. Alapvető cél, hogy az önkormányzat az általa biztosított szolgáltatások révén hozzásegítse a lakosságot egy minőségi, az egyén és közössége számára egyaránt értékes élethez, s lehetővé tegye a szükségletek kielégítésével a szolgáltatások magas színvonalon történő elérését. A társadalmi integráció megteremtése érdekében, elengedhetetlen a civil szervezetek és egyházak szorosabb bevonása a közszolgálati feladatok ellátásába, a pályázati lehetőségek kihasználása, a társadalom periferiájára szorult csoportok, így különösen az idősek, egyedülállók, a több gyermeket nevelők, a nehéz anyagi helyzetben lévő családok számára olyan segítő, hátránykompenzáló programok indítása, amelyek révén biztosítható lesz a település hosszú távú fejlődése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Meződ Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- tervezi a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel), illetve az óvoda fenntartójával.

A HEP helyzetelemzésből (HE) és intézkedési tervből (IT) áll, amelyet a települési önkormányzat ötévente, öt év időtartamra fogad el, jelen dokumentum 2013. óta, az első program elkészítése óta a második ilyen jellegű kezdeményezés. Az elemzés öt területre koncentrált: lakhatás, foglalkoztatás, egészségügy, oktatás, szociális- és közszolgáltatások.

A HEP elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat, kiemelten figyelmet fordítva a lakhatásra, oktatásra, egészségügyre, foglalkoztatásra, valamint a szociális helyzetre.

A program tartalmazza a célok megvalósításának forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését is. Célunk, hogy a programmal felmérjük a településen élő marginalizálódott csoportok helyzetét, egyben meghatározzuk azokat a fejlesztési irányokat, melyek e célcsoportok életminőségében jelentős változásokat érnek el:

- az esélyegyenlőségi célok elérése érdekében a kötelezettségek meghatározása;
- a kötelezettségek teljesítéséért felelős személyek kijelölése, akiknek fő feladata:
  - a) a program megvalósításának koordinálása,
  - b) a program végrehajtásának nyomon követése,
  - c) az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása;
- a Program nyilvánosságának biztosítása;
- a Program megvalósításában érintett intézmények vezetőinek tájékoztatása;
- esélyegyenlőségi kockázatok kezelése, intézkedési tervek készítése, értékelése, folyamatos korrekciója;

- fejlesztési célok időrendi prioritásának kialakítása, a mérhetőséget lehetővé tevő indikátorok meghatározása;
- az esélyegyenlőség javításához kapcsolódó prioritási sorrend meghatározása;
- az eredmények nyilvánosságra hozásakor a személyes adatok védelmének maximális érvényesítése;
- a település döntéshozóinak két évente történő tájékoztatása a megvalósításról.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen. Emellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében. A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogsabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogsabályi környezet rövid bemutatása

A program a vonatkozó magyar jogsabályi előírásokra, és az Európai Unió ajánlásaira tekintettel készült.

Az Alaptörvény Szabadság és felelősség című fejezete deklarálja: A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes. Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletsabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet 2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai fejezete,
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különösen a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjai – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális biztonság helyzetét tárjuk fel, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési nemzetiségi önkormányzatok véleményét.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani:

- az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre;
- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépéssel, továbbá az egyenlő eséllyel történő hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre;

- a közszolgáltatásokhoz, az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre;
- olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a lakosság ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Önkormányzatunk az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintően alkotott helyi rendeletei a következő szabályozási tárgykörökben születtek:

- szociális és gyermekvédelmi ellátások, szolgáltatások: Az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2015.(II.23.) önkormányzati rendelet
- közművelődés: Az önkormányzat közművelődési feladatairól, a helyi közművelődési tevékenység támogatásáról szóló 3/2002.(VIII.12.) önkormányzati rendelet
- egészségügyi ellátás: Az egészségügyi alapellátás körzeteiről szóló 4/2002.(VIII.12.) önkormányzati rendelet.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

A program figyelembe veszi Meződ Község Önkormányzatának mindazon dokumentumait, melyek kitérnek az esélyegyenlőség megvalósítására, így különösen:

- Meződ Község Önkormányzat költségvetése, 2018.
- A Hegyháti Járás Esélyteremtő Programterve 2015.

A fenti dokumentumokban meghatározott célkitűzéseket jelen program nem tartalmazza, mivel azokban az egyes területeket érintő feladatok, határidők részletesen meghatározásra kerültek.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

2015-ben az együttműködő önkormányzatok aktív közreműködésével készült el a Hegyháti Járás Esélyteremtő-programterve, pályázati forrásból - ÁROP-1.A.3-2014 -2014-0120 „Együtt egymásért- Területi összefogás a hegyháti járásban az esélyegyenlőség biztosítás érdekében”.

A járási szintű együttműködés javítja a feladatok szervezésének, ellátásának minőségét és koordinációját, ésszerű költségfelhasználást tesz lehetővé, így jelentősen javulhat a

költséghatékonyság és a problémakezelés színvonala. A Sásd város kezdeményezésére elkészült programterv a Hegyháti járás 25 települése közül 16 településre terjed ki. Ezek Alsómocsolád, Bakóca, Baranyajenő, Baranyaszentgyörgy, Feétkelsőegerszeg, Gödre, Kisbeszterce, Kishajmás, Mágocs, Mekényes, Meződ, Mindszentgodisa, Nagyhajmás, Palé, Sásd, Tormás, Varga és Váznok. A programterv legfőbb célja egy olyan koncepció kidolgozása a Hegyháti járás érintett települései számára, amely megvalósíthatja a további „esélyteremtés” alapját, folyamatát, kijelöli a főbb fókuszpontokat, stratégiai irányokat, rámutat ezek előnyeire, és elemzi az előnyök kiaknázásához szükséges alapvető feltételeket. Az Esélyteremtő-programterv elkészítésének további célja, hogy a járásnak legyen egy egységesen kidolgozott és elfogadott programterve az esélyegyenlőségi kérdésekre.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul. Emellett Meződ Község Önkormányzata, illetve a Sásdi Közös Önkormányzati Hivatal is rendelkezett megfelelő adatokkal. Közfeladatot ellátó más intézmények, civil szervezetek és egyéb szervezetek is szolgáltatottak adatokat. Vannak azonban olyan területek, amelyről az információszerzés továbbra is nehézkes. Az adatok gyűjtése, elsősorban a nehéz anyagi helyzetben lévő családokról, a fogyatékos személyekről, az ő foglalkoztatásukról, iskolai végzettségükről, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerepéről, volt problémás.

A romákra vonatkozó adatok szenzitív adatnak minősülnek, ezért azokat nyilvántartani nem lehet. A települési önkormányzat nem gyűjtött és nem elemzett adatokat a romákkal, nőkkel és a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott definíciója. Általában azokat a területi egységeket tekintjük mélyszegénység által sújtott településeknek, településrészeknek, amelyeket a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős a települési, lakóövezeti, térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagy valószínűsége jellemzi. Ezen meghatározást alapul véve Meződ községben mutatkoznak a mélyszegénység jelei, ezen veszély reálisan fennáll, ezért mindenképpen figyelniük kell azokra a társadalmi csoportokra, településrészekre, amelyek egyre inkább efelé sodródnak.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal (etnikai és szociális dimenzió összemosása). Mi abból indulunk ki, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.¹

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

A településen hagyományosan nem volt jellemző a nagyobb arányú nemzetiségi lakosság. A 2011. évi népszámlálás során 4 meződi lakos nyilatkozott német nemzetiséghez való kötődéséről és 10 fő vallotta magát a cigány nemzetiséghez tartozónak. Ez már előrelépés ahhoz képest, hogy 2001-ben még 5 magát cigány nemzetiségűnek valló, és 2, a német kulturális értékekhez, hagyományokhoz kötődő lakosa volt a községnek. Azt is figyelembe véve, hogy a nemzetiséghez kötődés még mindig milyen érzékeny kérdés a lakosság körében, elmondhatjuk, hogy Meződön a népszámlálás során tett nyilatkozatok nagyjából a valóságos nemzetiségi arányokat tükrözik, a település mintegy ötven családjából 2-3 család tartozhat az önkormányzat becslése szerint a német, illetve roma nemzetiséghez.

A községben a nemzetiségek együttélését jól jellemzi, hogy a közösség alakításában, szervezésében nemzeti identitási kérdés soha nem merült fel. A nemzetiségek és a többségi lakosság közötti mindennapi élet teljes egészében problémamentes, a nagyobb számarányt képviselő roma a község területén integrálódva él. Nemzetiségi önkormányzat alakítására a községben soha nem került sor, erre még kezdeményezés sem történt.

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve a háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítettünk elemzéseket.

„A mélyszegénységben élők legnagyobb problémája az alacsony jövedelmi szint, illetve az, hogy ezzel az alacsony jövedelemmel nem átmenetileg, néhány hónapig, hanem akár évekig, évtizedekig

---

¹ Cserti-Csapó-Orsós 2012

is számolniuk kell. Generációk nőnek fel úgy, hogy a szülők munkahely nélkül, alacsony jövedelemből, segélyekből tartják fenn magukat és a családot.

Az alacsony jövedelem oka többféle lehet. A tartós munkanélküliek kizárólag az önkormányzat által folyósított ellátásokban, illetve a közmunkában bízhatnak. A járásban kevés munkahely van, amely foglalkoztatni tudná az eltérő szintű végzettséggel rendelkező lakosságot. Fő foglalkoztatóként továbbra is csak az önkormányzatok szerepe erősödik a közmunka programok révén.

Problémát jelent az iskolázatlanság és a tankötelezettség megszűnése 16 éves kor után. A képzést adó tanfolyamok (pl. kosárfonás, virágkötés) általában nem a valós piaci igények alapján indulnak, így ezekkel nem lehet elhelyezkedni, munkába állni. Előbb munkahelyeket kellene szervezni, kialakítani, és csak utána kellene következnie az álláshoz szükséges képzések oktatásának. A roma kisebbségi önkormányzatok javaslatai alapján is olyan oktatásra, képzésre van szükség, amely szemléletváltást tud elérni a mélyszegénységben élőkénél, köztük a romáknál is, és amely után nagyobb eséllyel tudnak eredményesen teljesíteni és megkapaszkodni a munka világában.

Bár a foglalkoztatottság megoldatlansága, a munkahelyek hiánya alapvető gond, ugyanakkor az önkormányzati és állami munkáltatók sem nagyon tudnak túllépni azon, hogy a közmunka csak utcasepréből, községépítő kertészeti feladatokból állhat. Nagy szükség lenne az értelmes és hasznos munka megfelelően kialakított rendszerű betanítására, ellenőrzésére, a munkafegyelem kialakítására.

Az esélyteremtést jelentősen megnehezítik a szocializációs gondok. Az élet számos területén hiányzik maga a mintaadás is, ahogyan hiányzik a munka becsületének kialakítása, a munkára nevelés a mélyszegénységben élőkénél. Sok esetben az esélyteremtést azzal kell kezdeni, hogy az érintettek megtanulják a mosógépes mosást, a fürdőszoba és a WC használatát. A lakhatási gondok megoldása általában nem tartós, mert nincs állandóság az elhelyezésben, és nem is érzik sajátjuknak a szociális lakást a kedvezményezettek, a gazdaszemlélet teljesen hiányzik.

Hasonlóan fontos feladat megtanítani a háztartásvezetést és a pénzbeosztást, ami az esélyteremtés alapvető feltétele a megfelelő családi vagy környezeti minták hiányában.

A járás településein élő romák létszáma és aránya miatt is szükséges foglalkozni esélyegyenlőségükkel. A szegénységük oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken. A hátrányos helyzet generációkon keresztüli átöröklődése jellemző. A mélyszegénységben élők egészségügyi állapota elmarad az országos átlagtól. A munkavállaláshoz szükséges alapkompenciák (pl. írástudás, időkeretek tartása, önfegyelem) hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedését.”²

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

---

² Hegyháti Járási Esélyteremtő Programterv 2015.

a) Foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A 290/2014. (XI.26.) kormányrendelet a Hegyháti járást a komplex programmal fejlesztendő járások közé sorolja, a járások fejletlenségi rangsorában a Hegyhát a 23. a 197 járás közül. Az aprófalvas településszerkezetből adódóan, az elzárt, rossz közlekedési helyzetben lévő kistelepüléseken nincsenek munkahelyek, rosszak a munkajövedelemhez jutás esélyei.

A községben élők foglalkoztatottsági helyzetét, munkanélküliek, tartós munkanélküliek számát és arányát a következő táblázatokkal mutatjuk be.

Főbb munkaerőpiaci mutatók Meződön 2015. és 2017. szeptemberében

	2015	2017
nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	8	5
- ebből folyamatosan több mint 1 éve nyilvántartott	2	1
- járadékban részesülő	2	1
- segélyben részesülő	0	0
- rendszeres szociális segélyben részesülő	0	0
- FHT-s	3	2
- 25 év alatti	1	0
- 50 éves és idősebb	1	2
- pályakezdő	1	0
- legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik	4	2
Gazdaságilag aktív népesség (becsült) fő	56	47
Álláskeresők gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya (%)	14,3	10,7
Munkavállalói korú népesség (fő)	87	87
Álláskeresők munkavállaló korú népességhez viszonyított aránya (%)	9,2	5,8
A relatív mutató (munkanélküliségi ráta) országos mutatóhoz viszonyított aránya	1,75	1,47

Forrás: TeIR, Munkaügyi Központ

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	(TS 0803)	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	44	48	92	6	13,6%	9,25	19,3%	15	16,6%
2013	45	45	90	10,5	23,3%	8,5	18,9%	19	21,1%
2014	42	44	86	6,25	14,9%	6,75	15,3%	13	15,1%
2015	43	47	90	4	9,3%	3,5	7,4%	8	8,3%
2016	44	48	92	4,75	10,8%	1,5	3,1%	6	6,8%
2017	44	45	89	5	11,4%	0,75	1,7%	6	6,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

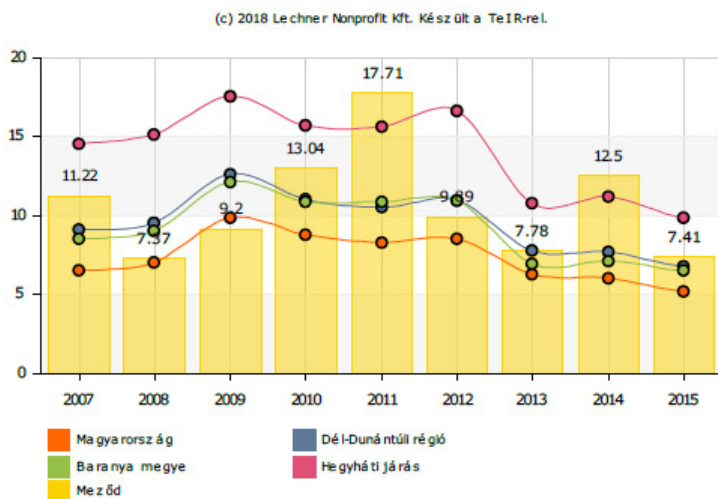
3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		8	14	10	8	8	4
20 év alatti (TS 1002)	Fő	0,25	0,75	0,25	0	0,25	0
	%	3,2%	5,6%	2,5%	0,0%	3,3%	0,0%
20-24 év (TS 1003)	Fő	0,5	1,5	1	0,75	0,75	0,25
	%	6,5%	11,1%	10,0%	9,1%	10,0%	5,9%
25-29 év (TS 1004)	Fő	0	2,25	1	0,5	0	0,75
	%	0,0%	16,7%	10,0%	6,1%	0,0%	17,6%
30-34 év (TS 1005)	Fő	0,25	1,25	1	1,75	1,75	0
	%	3,2%	9,3%	10,0%	21,2%	23,3%	0,0%
35-39 év (TS 1006)	Fő	0,75	1	1	1	0,5	1
	%	9,7%	7,4%	10,0%	12,1%	6,7%	23,5%
40-44 év (TS 1007)	Fő	1,75	2	1,25	0,25	0,75	0
	%	22,6%	14,8%	12,5%	3,0%	10,0%	0,0%
45-49 év (TS 1008)	Fő	1	1,25	1,75	2,25	1,25	0,75
	%	12,9%	9,3%	17,5%	27,3%	16,7%	17,6%
50-54 év (TS 1009)	Fő	3,25	3	2,5	1,75	1,75	0,25
	%	41,9%	22,2%	25,0%	21,2%	23,3%	5,9%
55-59 év (TS 1010)	Fő	0	0,5	0,25	0	0,5	1,25
	%	0,0%	3,7%	2,5%	0,0%	6,7%	29,4%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet Meződöt a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett települések közé sorolta, tehát a mért sokrétű mutatószámok szerint a hátrányos helyzet fennáll. Azonban továbbra sem haladja meg jelentős mértékben az országos átlagot a munkanélküliség.

Munkanélküliségi ráta (%)

Regisztrált munkanélküliek száma száz 15-59 éves állandó lakosra.

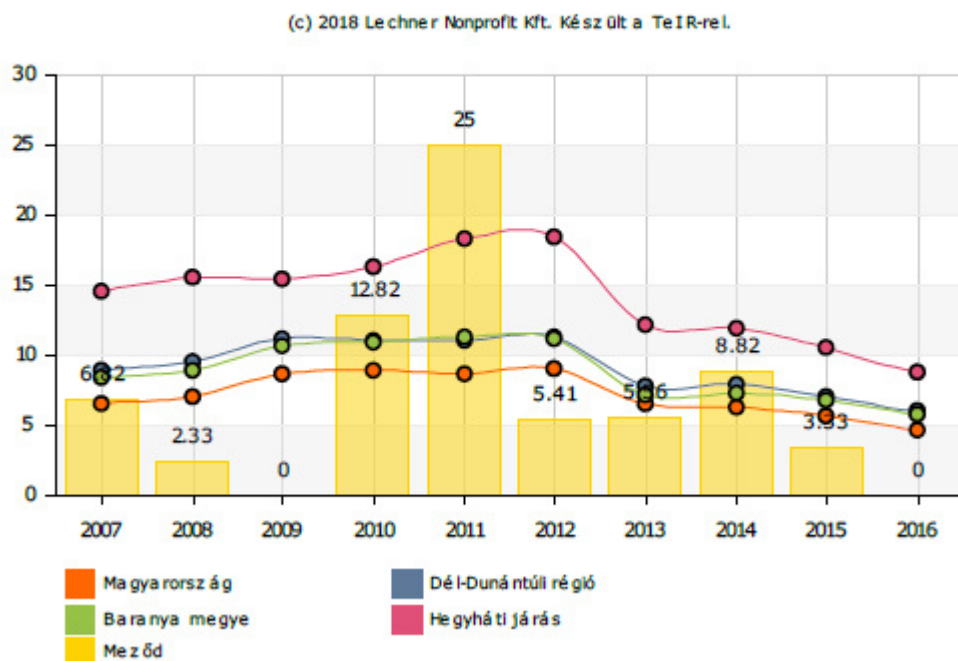
A legfrissebb folyamatokat vizsgálva megállapíthatjuk, hogy bár országosan a nyilvántartott álláskereső száma folyamatosan csökken, Meződön is megjelent ez az élénkülés, de a munkaerőpiaci kedvező fordulat még nem hozott látványos eredményeket. Különösen a leghátrányosabb helyzetben lévő munkatapasztalat nélküli fiatalok, az alacsony iskolai végzettségűek és a korosabb munkavállalók aránya nőtt, az ő elhelyezkedési esélyeik romlottak. Jelentősen javult viszont a nők elhelyezkedési esélye, a munkanélküliek többsége férfi. A javuló tendenciák mellett is megmaradt az országos átlaghoz viszonyítottan az elmaradásunk: néhány százalékponttal kisebb esélye van munkát találni a meződieknek, mint az országos átlag.

A veszélyeztetett csoportokkal kapcsolatos adatok hiányosak, nem állnak rendelkezésre. Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja.

Községünkben a 25 évnél fiatalabb és 55 évnél idősebb munkavállalókat sújtja leginkább munkanélküliség. A 45 év felettiiek körében még magasabb számban fordul elő, hogy alacsonyabb, legfeljebb középfokú iskolai végzettséggel, valamint már többnyire elavult, nem piacképes szakképesítéssel rendelkezik. Az 55 év feletti korosztály jelentős aránynövekedése ennek a korcsoportnak az elhelyezkedési esélyei romlását jelzi.

Női munkanélküliségi ráta (%)

Regisztrált munkanélküli nők száma száz 15–59 éves állandó női lakosra.

Különösen jól alakult viszont a nők elhelyezkedési esélye, itt a mutatók a megye, de még az országosi átlaghoz képest is kedvezőbbek.

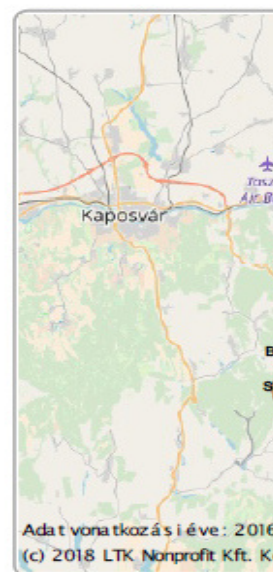
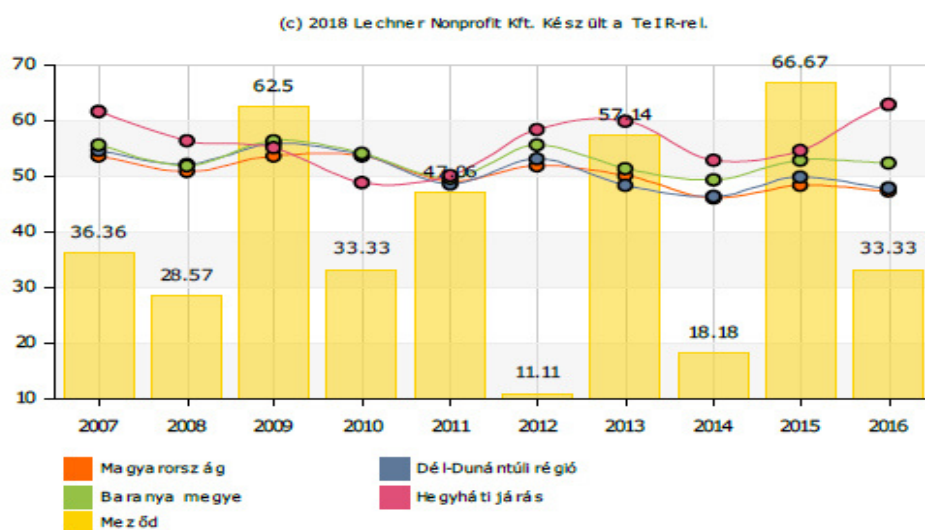
3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	35,48	na.	na.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2013	7,41	na.	na.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2014	12,82	na.	na.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2015	18,18	na.	na.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2016	24	na.	na.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2017	13,04	na.	na.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tartós munkanélküliek aránya (%)

180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek az összes munkanélküli százalékában.

Az elhelyezkedési lehetőségek térségünkben jellemzően nem az országos méretekben bővültek. Ahogy már kitűnt, a leghátrányosabb helyzetben lévő munkatapasztalat nélküli fiatalok, az alacsony iskolai végzettségűek és a korosabb munkavállalók arányának növekedése azzal jár, hogy a munkanélküliek jelentős hányada rossz elhelyezkedési esélyekkel rendelkező, az állástalansággal hosszú távon küzd. Településünkön az országos tendencia szerint is csökken a tartós munkanélküliek aránya, azonban még nem olyan mértékben, mint szükséges lenne: inkább az átlagot meghaladó arányban vannak a tartós munkanélküliek a regisztrált állástalanok között.

b) Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	88,4%	82,9%	11,6%	17,1%
2011	98,3%	94,6%	1,7%	5,4%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Nem rendelkezünk adatokkal a foglalkoztatottak iskolai végzettségéről. Az alacsony iskolai végzettségűek munkanélküliség által való érintettségét tudjuk vizsgálni.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott állás keresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	15	0,25	1,6%	2,5	16,4%	5	32,8%
2013	19	0	0,0%	3,75	19,7%	9,75	51,3%
2014	13	0	0,0%	3,25	25,0%	6,75	51,9%
2015	8	0	0,0%	3	40,0%	5,25	70,0%
2016	6	0	0,0%	3,75	60,0%	3,75	60,0%
2017	6	0	0,0%	3,5	60,9%	2,25	39,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott állás keresők több mint fele alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, bár mindegyiküknek van 8 általános iskolai végzettsége. A középfokú végzettséggel rendelkezők nagy arányára tekintettel kimondhatjuk, hogy a képzettségek iránya nem felel meg a piaci keresletnek. A munkaerőpiacról kiszorult emberek minél hatékonyabb munkába állításának fontos feladata korszerű, „piacképes” szakképzések biztosítása a felnőttoktatás keretében, erre kell a továbbiakban nagyobb hangsúlyt fektetni.

Bár pontos adatokkal nem rendelkezünk a romák foglalkoztatottságáról, de tudjuk, hogy jelentős számban élnek segélyből, közmunkából, egyéb állami transzferekből, és azt is leszögezhetjük, hogy a roma háztartások legalább fele tartós szegénységben él. Az állandósuló, immár több mint két évtizedes munkanélküliség miatt egyre szélesebb körben fenyeget az inaktivitás, mint a fiatalok számára látott társadalmi minta normává rögzülésének veszélye, mely negatív hatással van a fiatal korosztályok tanulási/továbbtanulási motivációira. A jelenlegi romákkal kapcsolatos foglalkoztatási adatok hátterében komplex társadalmi-gazdasági folyamatok állnak. Ezek eredője a nyolcvanas évektől induló gazdasági folyamatokra vezethető vissza, amikor is a piacgazdaság kiépülésével egyidejűleg olyan iparágak épültek le, amelyek a szakképzetlen munkaerőt korábban tömegesen szívták fel: bányászat, mezőgazdaság stb. Érintettségüknél fogva ezen jelenségek súlyosabban érintették a roma lakosság foglalkoztatási viszonyait, mint a nem roma népességet. Az országos statisztikai becsléseket tekintve általában véve a következő tendenciák figyelhetők meg: a romák foglalkoztatottsági szintje durván a fele, munkanélküliségi rátájuk három-ötszöröse, az egy keresőre jutó eltartottak aránya háromszorosa a nem roma népességnek.

A roma nők kétszeresen is hátrányban vannak a mindennapi élet számos területén, így a foglalkoztatásban is. Nőként a gyermeknevelés és a családi élet biztosítása megnehezíti az iskolák elvégzését, egy teljes értékű munkahely megszerzését és megtartását, és mindez fokozottan így van a romák körében a korai gyermekvállalás és magasabb gyerekszám miatt.

Az Önkormányzat egyik kiemelt célja, hogy a romák közül minél többen váljanak munkából élő, családjuk eltartására és a közterhek viselésére alkalmas polgárokká.

c) Közfoglalkoztatás

Önkormányzatunk a kezdetektől fogva aktívan vett részt a különböző típusú közfoglalkoztatási programokban. Célunk egyrészt a tartós munkanélküliek számára a munkaképességük szinten tartása, a munkaerőpiaci lehetőségeik bővítése, de a munkajövedelem pótlása is: segélynél magasabb összegű jövedelem lehetősége, harmadrészt önkormányzati érdek a forráshiány miatt nehezen finanszírozható közfeladatok ellátása.

A közfoglalkoztatás szerepét a Kormány másként értelmezi: egy olyan átmeneti foglalkoztatásnak tekinti, amely segély helyett munkát és fizetést biztosít az álláskereső számára. Célja az elsődleges munkaerő-piaci integráció és reintegráció, a tartósan munka nélkül lévők aktiválása által.

A Kormány értékelése szerint a közfoglalkoztatás 2017-es évét egyértelműen és alapjaiban befolyásolta a nyílt munkaerőpiac helyzete, az általánosan jelentkező, már a közfoglalkoztatásban is tapasztalható munkaerőhiány, valamint a gazdaság élénkülésével folyamatosan csökkenő álláskeresői létszám, a megfelelő, végzettséggel, képzettséggel rendelkező, motivált, dolgozni képes és akaró álláskeresői munkaerő egyre szűkülő létszáma.

A kormányzati szándékból adódóan egyre csökken a közfoglalkoztatásban résztvevők száma.

Önkormányzati közfoglalkoztatásban résztvevők száma

	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok becsült száma
2010	5	5%	3
2011	7	7%	5
2012	11	11%	3
2013	15	15%	5
2014	17	18%	4
2015	16	17%	3
2016	12	14 %	2
2017	8	9 %	2

Forrás: Önkormányzat adatai

A közfoglalkoztatottak mindannyian közterületi vagy intézményen belüli munkát végeznek, főként fizikai munkákat, kisegítő tevékenységet.

A közmunkások feladatai közé legnagyobb részben kommunális, környezetvédelmi célú tevékenységek ellátása, intézmények tevékenységét segítő szolgáltatások végzése (pl. kézbesítés), egészségügyi és szociális, valamint a művelődési és közoktatási területeken végzett feladatok segítése tartozik. A férfi és női közmunkások által ellátott feladatok szerkezete értelemszerűen különbözik egymástól. A férfiak által leggyakrabban végzett munkák: köztisztasági és karbantartó feladatok, parkgondozás, intézményekhez tartozó udvar takarítása, vízelvezető árkok fenntartása. A nők esetében a köztisztasági munkák, a mezőgazdasági munka és az adminisztratív kisegítő feladatok jellemzőek.

A közfoglalkoztatottak munkájával, tevékenységével az önkormányzat alapvetően elégedett.

d) A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői

A településen élők foglalkoztatási helyzete a környező kistelepülések, a kistérség hasonló nagyságú községeihez képest kedvezőnek mondható. Ez azonban nem a településen elérhető munkahelyek miatt alakult így. Az önkormányzati közfoglalkoztatáson felül ugyanis a településen nincs foglalkoztató. Ugyanakkor Sásdra, Dombóvárra, Komlóra és Pécsre még megfelelő szintű a bejárás lehetőség, a település lakóinak lehetőségük van e városokban munkát találni. A bejárás nehézségei azonban az alábbi táblázatból is kitűnik, hogy reálisak. Sásdra még csak-csak lehetséges a napi ingázás, az innen induló járatokra való rácsatlakozás azonban már nehézségeket okozhat – munkaidő-beosztástól függően.

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka-napokon	átlagos utazási idő autóbuszsal
Legközelebbi centrum	6 perc	20	9
Megye-székhely	39 perc	13	96
Főváros	2 óra 11 perc	5	5 óra 10 perc

Forrás: autóbusz társaság, önkormányzat adatai

e) Fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők			
Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2012	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TAKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában									
Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középfokú iskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (fő) - (TS 3601) ?	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő	
2012	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	
2013	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	
2014	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	
2015	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	
2016	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	
2017	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TAKISZ)

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

A munkanélküliség kezelésében jelentős szerepet kap a képzés, továbbképzés.

Mivel az álláskeresők nincs 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkező, nem jellemző, hogy felnőtt oktatás keretében elvégeznék az általános iskolát..

Kutatások a magyar képzési rendszer egyik negatívumaként említik, hogy túlképzés folyik az oktatásban, elsősorban a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya nőtt meg az utóbbi években oly mértékben, amelyet a munkaerőpiac által támasztott szükségletek nem indokolnak. Ugyanakkor a szakmunkásképzés egyre inkább háttérbe szorul, nincs elegendő számú szakképzéssel rendelkező olyan munkaerő, amelyet a piac megkívánna.

A szakiskolai képzésben szakképzettséget szerző fiatalok már az oktatási rendszerből való kilépéskor rosszabb esélyekkel indulnak a munkaerőpiacon, mint azok a társaik, akik érettségit adó iskolatípusban szereztek meg bizonyítványukat. A szakiskolai képzést a felmérések szerint azok a fiatalok választják, akik az általános iskolát rosszabb eredménnyel végezték. Ezek a fiatalok többnyire más hátrányokkal is küzdenek: a családban a szülők iskolai végzettsége alacsony, így már az alapfokú oktatásba belépéskor rosszabb helyzetben vannak. A tanulást a szülők ugyan

preferálják, de abban segítséget adni nem tudnak, a gyermekeik iskolai kudarcainak kezelésében nem járatosak.

Látható, hogy főként a nők körében magas a 8 általános iskolai osztályt el nem végzők aránya, melynek magyarázata lehet a korai gyermekvállalás. Az elmúlt 10 évben ugyanakkor mindkét nemnél csökkent az alapfokú iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma és aránya.

A lakosság iskolai végzettsége ugyan egyre kedvezőbb összetételű, de az is kimutatható, hogy az alacsony iskolai végzettség újratermelődik. Manapság is minden egyes évfárat körülbelül ötöde a munkaerőpiacon alig konvertálható alacsony iskolai végzettséggel (legfeljebb általános iskola) lép ki az oktatásból. Ennek egyik oka a lemorzsolódás: a középfokú oktatásban jelentős azok aránya, akik elkezdnek valamilyen iskolát, de nem fejezik azt be.

A lemorzsolódás folyamatairól csak töredékes képet alkothatunk a jelenlegi statisztikai adatok alapján. A hazai statisztikai rendszer nem tud megbízható adatokat szolgáltatni arról, hogy hány tanulót érint évről évre ez a probléma.

Egy település életében rendkívül fontos az oktatás jelenléte és minősége. Ez nem csak az adott település fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez mind a pedagógiai munka, mind az infrastrukturális tényezők, és az eszöközellátottság tekintetében is. A népesség korösszetétele nagy súllyal esik a latba egy település lakosságának iskolai képzettsége meghatározásakor, hiszen a fiatalabb korosztály aránya általában magasabb végzettséget is jelent. A népesség iskolázottsága a két legutóbbi népszámlálás között eltelt 11 év során jelentős emelkedést mutatott.

Meződön helyben több évtized óta nincs iskola, az alap és középfokú oktatás is legközelebb Sásdon elérhető el.

A településen nem merült fel igény az általános iskolai felnőtt oktatásra. A 2013 év végén indult közfoglalkoztatási képzési program keretében ezen hiányosságot pótlendő alapkompétenciát fejlesztő, felzárkóztató képzést kaptak a programba bevont közfoglalkoztatottak. Sásd és Komló helyszínnel 8 fő képzése folyt.

f) Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Meződ község a Baranya Megyei Kormányhivatal Komlói Járási Hivatal Munkaügyi Osztálya illetékességi területéhez tartozik. Az állami munkaügyi szervezet feladata, hogy elősegítse a foglalkoztatási helyzet javítását, az álláskereső megfelelő munkához jutását. Céljuk, hogy a munkahelyek számbavétele, felkutatása során az álláskereső megfelelő munkahelyet, a munkaadók megfelelő munkatársakat találjanak. A foglalkoztatottak számának növelése, a munkához jutás elősegítése, a munkanélküliség megelőzése, a munkahelyek megtartása, az esélyegyenlőség megteremtése érdekében különféle támogatásokat, szolgáltatásokat kínálnak ügyfeleiknek.

A Munkaügyi Osztály szolgáltatásainak igénybe vételét, az ügyintézés könnyítését szolgálja, hogy Sásdon kihelyezett ügyfélfogadás van, heti két alkalommal a Hegyháti Járási Hivatal épületében a Munkaügyi Osztály valamennyi szolgáltatása elérhető, elkerülhető a Komlóra utazás is.

A munkanélküliség kezelésében jelentős szerepet kap a képzés, továbbképzés. Bár az álláskereső között akad 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkező, ha nem is túl magas számban, nem jellemző, hogy felnőtt oktatás keretében elvégeznék az általános iskolát. Ennek egyrészt az az oka,

hogy ez helyben nem elérhető, de az érintettek nagy része már a nehezen mozgósítható korosztályba is tartozik. Térségünkben 2011/12-ben folyt álláskeresők számára képzési program, akkor 3 szakmában 45 fő képzésére került sor.

g) Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzat nem jelentős foglalkoztató, a közfoglalkoztatáson felül egyetlen alkalmazottja a részmunkaidős mozgókönyvtáros.

A közfoglalkoztatás elsőrendű célcsoportjai viszont valóban a munkaerő-piacról kiszoruló mélyszegénységben élők és romák, a közfoglalkoztatottak átlag 80 %-a közülük kerül ki.

h) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

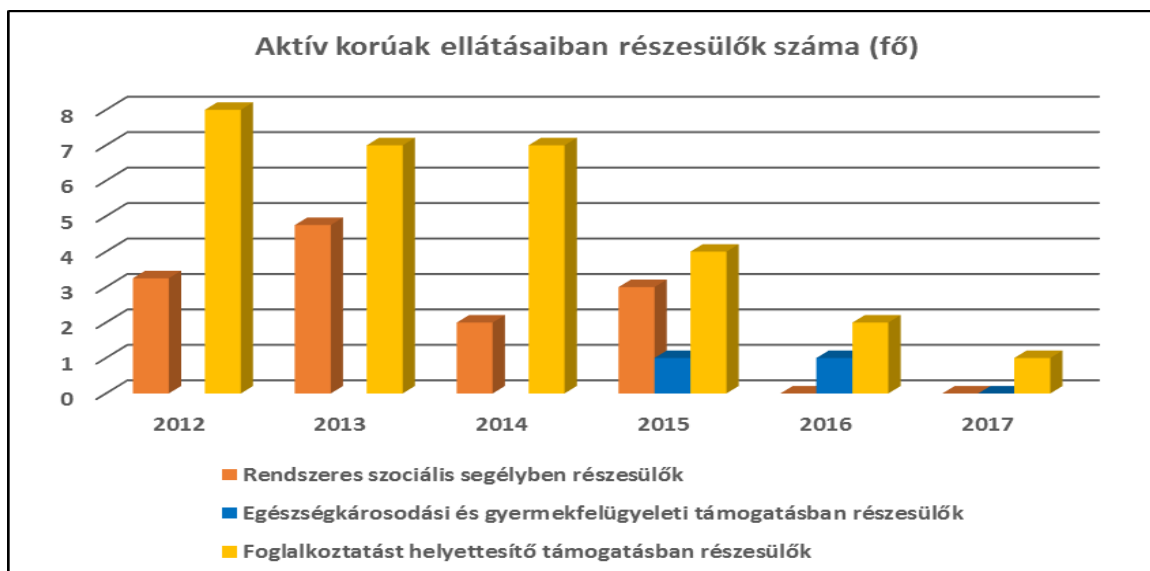
Olyan hátrányos megkülönböztetés esetéről nincs tudomásunk, amelyben pusztán a nemzetiséghez tartozása, illetve a mélyszegénység valamely jellemzője alapján került volna valaki hátrányos helyzetbe a foglalkoztatás terén.

Sokkal jellemzőbb a mélyszegénységgel többnyire együttjáró alacsony iskolázottság, alacsony önbecsülés, mentális problémák miatt az elhelyezkedési esély romlása.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma				3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma			
Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %	Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresői járadékra jogosultak (TS 1201)	
					Fő	Fő	%
2012	99	0	0,0%	2012	7,75	0,5	6,5%
2013	97	0	0,0%	2013	13,5	1,5	11,1%
2014	91	0	0,0%	2014	9,75	2,25	23,1%
2015	93	0	0,0%	2015	8,25	1,25	15,2%
2016	87	0	0,0%	2016	6,25	1	16,0%
2017	83	0	0,0%	2017	5,75	1,75	30,4%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal				Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

2015. március 1-jével az állami szociális ellátórendszerhez, a járási hivatalhoz került valamennyi munkanélküliséghez kapcsolódó támogatás folyósítása, így az aktív korúak ellátásával kapcsolatos ügyekben az önkormányzatnak nincs közvetlen információja az ellátottak számáról, összetételéről, alakulásáról.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

A regisztrált álláskereső számának jelentős csökkenése örömdetesen megjelent az aktív korúak ellátásában részesülők számának csökkenésében is.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány								
Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	69	0	0	0	0	0	0	0
2013	69	0	0	0	0	0	0	0
2014	69	0	0	0	0	0	0	0
2015	69	0	0	0	0	0	0	0
2016	69	0	0	0	0	0	0	0
2017	69	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

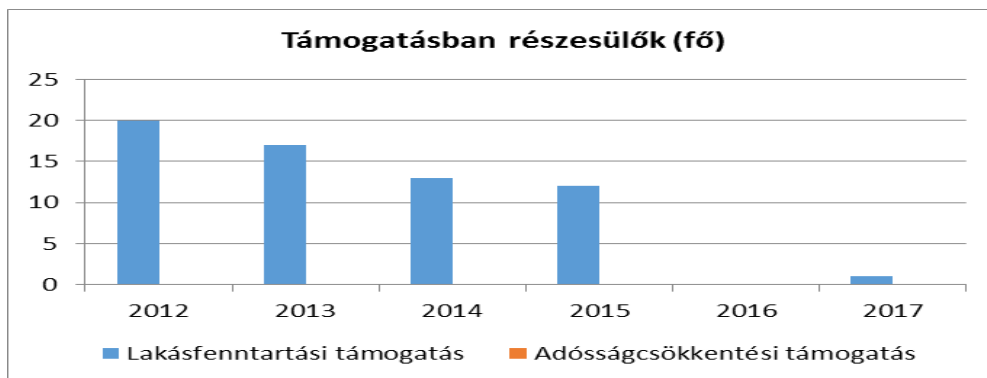
a) Bérlakás-állomány

Magyarországon továbbra sem elterjedtek a bérlakások, míg az EU államaiban átlagosan a lakók 30%-a lakik bérlakásban, addig Magyarországon országosan 6,5%. Az önkormányzat bérlakással egyáltalán nem rendelkezik, ez a forma nem jellemző a településen.

b) Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A községben van ugyan néhány karbantartás hiányában erősen leromlott állapotú lakóház, de nem lakáscélú ingatlan lakás célú használatáról nincs tudomásunk.

c) Lakhatást segítő támogatások

Forrás: TEIR, Önkormányzat 3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

2015. március 1-jétől a lakásfenntartási támogatás korábbi rendszere megszűnt, a lakhatás támogatása a települési támogatások körébe tartozó, alternatív ellátási formává vált. A képviselő-testület saját döntésétől függő támogatási lehetőség a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott támogatás, amely a korábbi lakásfenntartási támogatást felválthatta. Az 1993. évi III. törvény 2015. február 28-ig hatályos rendelkezései szerint a jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a táv hő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzintézeti kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt. A településen adósságkezelési szolgáltatás nincs.

2015. március 1-jétől a lakásfenntartási támogatás korábbi rendszere megszűnt, a lakhatás támogatása a települési támogatások körébe tartozó, alternatív ellátási formává vált. A képviselő-testület saját döntésétől függő támogatási lehetőség a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott támogatás, amely a korábbi lakásfenntartási támogatást felválthatta. A településen jellemző probléma a megterhelő rezsiköltségek viselésének nehézsége, ezért Meződ Község Képviselő-testülete rendszeres települési támogatást nyújt a lakhatási költségek megfizetéséhez. Lakásfenntartási települési támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át, egyszemélyes háztartás esetén 220 %-át, továbbá az elismert havi lakásfenntartási költségek a háztartás összjövedelmének 25 %-át eléri, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona,

Jelenleg 1-2 család részesül ebben a támogatási formában, melynek havi összege 2.500 Ft.

A településen letelepedni kívánó fiatal házaspárokat első lakástulajdonuk megszerzésében (lakásvásárlás vagy építés) vissza nem térítendő pénzbeli támogatással segíti az önkormányzat. A 2018-ban felülvizsgált lakásszerzési támogatás rendszer új eleme a településkép és a meglévő lakásállomány állapotának fenntartása, korszerűsítése érdekében nyújtandó lakásfelújítási, - korszerűsítési támogatás is. A támogatások összege 50 ezer forinttól 300 ezer forintig terjed.

d) Eladósodottság

Nem rendelkezünk átfogó ismeretekkel a lakással kapcsolatos eladósodottság pontos mértékéről. Az önkormányzat azokról az esetekről szerez tudomást, amikor a család támogatásért fordul az önkormányzathoz, többnyire közmű-hátralékok, amelyeket szociális kölcsönrel sikerült megoldani: Bedőlt lakáshitelről pedig nem volt tudomása az önkormányzatnak.

e) Lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A lakásállomány néhány éve-évtizede a stagnálás állapotában van. A lakóépületek többsége 1946 előtt épült. A település lakásai egytől-egyig egyalakos, többszobás hagyományos családi házak.

Szobaszám				Lakás és lakott üdülő együtt	Helyiségek			100 lakásra és lakott üdülőre jutó szoba	100 szobár a jutó lakó	100 lakásra jutó fürdőszobák száma	Konyhával rendelkező lakások aránya, %
1	2	3	4–		12 m ² -nél nagyobb	12 m ² vagy kisebb	fürdőszoba				
szoba											
2	20	36	11	69	164	31	60	283	69	87	100

A lakások és lakott üdülők szobaszám és használati jogcím szerint, 2011

A lakásállomány minősége javuló tendenciát mutat. A lakásállomány nagyságát illetően az egy lakásra jutó szobák száma 2,82 db, a lakások nagyság szerinti összetétele a nagyobb alapterületű lakások arányának növekedését mutatja.

A lakások és lakott üdülők építési év szerint, 2011

1946 előtt	1946–1960	1961–1970	1971–1980	1981–1990	1991–2000	2001–2005	2006–2011	Összesen
50	4	6	3	5	–	1	–	69

Lakásállomány kor szerinti összetétele a következőképpen alakul: A lakóépületek 72 %-a 1945-ben és előtt épült, 1946 és 1980 között 19 %, a nyolcvanas években 7 %, 1990 után pedig egyetlen új lakás létesült.

A lakások és lakott üdülők komfortosság szerint, 2011

Összkomfortos	Komfortos	Félkomfortos	Komfort nélküli	Szükség- és egyéb lakás	Összesen
21	32	6	10	–	69

A lakásállomány komfortfokozat szerinti megoszlását elemezve megállapítható, hogy a lakások több mint fele komfortos és félkomfortos, 14 %-uk teljesen komfort nélküli. 30 %-uk azonban már összkomfortos, lakói felújítási törekvései révén összkomfortossá tett vagy annak épült. A lakások közművel való ellátottsága terén van még mit javítani.

A lakások és lakott üdülők felszereltség szerint, 2011

Hálózati	Házi	Meleg folyóvízzel	Víz-öblítéses WC- vel	Köz-	Házi	Összesen
vízvezetékekkel				csatornával		
ellátott lakás						
61	–	55	56	–	61	69

A község belterületi úthálózatának a hossza 0,4 km. Valamennyi belterületi út aszfaltburkolatos, az elmúlt években azonban az utak állapota jelentősen leromlott. A kiépített járdák hossza több mint másfél km.

Útkategóriák a 19/1994. KHVM-rendelet besorolása szerint	Kiépített hossz	Kiépítetlen hossz	Kiépített utak területe	Kiépített utak átlagszélessége
	kilométer	kilométer	ezer m ²	m
Belterületi kiszolgáló és lakóutak	0,4	0,29	1,112	2,8
Külterületi közutak	0,09	10,09	0,27	3
Bel- és külterületi közutak összesen (05+06)	0,49	10,38	1,382	0
Kerékpárutak	0	0	0	0
Gyalogutak és járdák	1,692	0	1,36	0,8

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A községben nincs olyan lehatárolható terület, ahol az alacsony státuszú lakosok koncentráltan jelennének meg. A település belterülete egységes, külterületén (Meződi csárda) található lakóház községmegtől való elkülönülését a hagyományos mezőgazdasági jelleg (majorság) indokolja, megközelítése a főközlekedési út mellett még jobb is, mint a belterület három utcájában élő lakóházaké. A Meződi csárda lakói ebben az évben a házat eladták, az épület új tulajdonosa lakóházként várhatóan kevésbé hasznosítja az épületet, mezőgazdasági telephelyként fog a továbbiakban működni.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás			
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	0	1	1
2013	0	1	1
2014	0	1	1
2015	0	1	1
2016	0	1	1
2017	0	1	1
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

A háziorvosi ellátást a település lakossága számára a Sásdon működő 3 felnőtt és 1 gyermek háziorvos biztosítja, 8 településre kiterjedő körzetekben. Valamennyi háziorvosi körzet szakképzett orvossal betöltött. Az egészségügyi privatizáció teljes körű, a háziorvosok valamennyien vállalkozói formában, saját rendelőben és eszközökkel látják el tevékenységüket. A Meződ települést területi ellátási kötelezettséggel gondozó házi gyermekorvos kéthetente a településen tart helyi rendelést a faluházban.

A fogorvosi alapellátás – összevontan a felnőtt és a gyermeklakosság számára, illetőleg iskola fogászati feladatokkal - egy körzetben történik, 22 település lakossága számára, szintén sásdi székhellyel. A fogorvos szintén vállalkozóként látja el praxisát, saját rendelőjében és eszközeivel.

A védőnői szolgálatot 2 védőnő látja el, sásdi székhellyel. Néhány éve a védőnői szolgálatok funkcionális privatizációjára is sor került. A kísérlet jó eredményeket hozott: mindkét védőnő szakmailag is kiváló teljesítményt nyújtva látja el feladatát az önkormányzati tulajdonú közös tanácsadó helyiségben, a finanszírozáshoz pedig az egészségbiztosítási pénzeszközök elegendő fedezet nyújtanak.

Az alapellátáshoz kapcsolódó sürgősségi ellátást (központi ügyeletet) sásdi székhellyel a Sásdi Medicina Egészségügyi Szolgáltató Bt. látja el. Az iskola-egészségügyi ellátást a sásdi oktatási intézményekben külön megbízással a házi gyermekorvos, illetve a két körzeti védőnő végzi.

A legközelebbi járóbeteg-szakellátás és a fekvőbeteg ellátás a Dombóvári Szent Lukács Kórházban érhető el. A gyógyszerekhez, gyógyhatású készítményekhez való hozzájutást a Sásdon működő patika biztosítja. Sásdon 3 egészségügyi szolgáltató is vállal otthonápolási szolgáltatást, a háziorvosi szolgálatokkal együttműködve a beteg otthonában biztosítva a szakápolást.

b) Prevenációs és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A gyermekek számára kötelezően biztosítandó szűrések a házi gyermekorvosi szolgálat és a védőnői szolgálat közreműködésével, illetve az iskola-egészségügyi ellátás keretében történnek.

Az egészség megőrzését, betegségek korai felismerését célzóan Sásdon az önkormányzat az egészségügyi szolgáltatóval együttműködve lehetőség szerint évente szűrővizsgálatokat szervez (szűrőkamion), mely a környező települések lakosai számára is elérhető.

c) Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A helyben elérhető szolgáltatások között településnagyságunkra tekintettel nem szerepelnek a fejlesztő és rehabilitációs ellátások. Ezeket a község lakossága a környező települések ellátóinál (pl. Dombóvár, Harkány, Mosdós, Pécs, Szigetvár stb.) elérheti el.

d) Közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen közétkeztetés csak máshonnan megrendelt szolgáltatásként (szünidei gyermekétkeztetés) működik, helyben konyha nincs.

e) Sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat helyben a közművelődési tevékenysége keretében, a mozgókönyvtári szolgáltató hely működtetés során kulturális, közösségi és sport programokat szerve a település minden lakója részére, térítésmentesen, általában heti rendszerességgel. Sportlétesítményként a Faluház udvarán található füves kispálya vehető igénybe.

f) Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére a szociális ellátást és a személyes gondoskodást az állam, az önkormányzat, illetve magánszolgáltatók biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

A településen jelenleg működő személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások:

- házi segítségnyújtás
- család- és gyermekjóléti szolgáltatás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- támogató szolgálat
- nappali ellátás idősek és demens betegek részére.

2005-ben 27 települési önkormányzat közösen hozta létre a Sásdi Többcélú Kistérségi Társulást, amely a kistérség szociális és gyermekvédelmi alapszolgáltatásait biztosította a társulásban működtetett intézmény, a Hegyháti Szociális Alapellátási Központ (a továbbiakban: HSZAK) útján, itt látták el a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres segítségnyújtás, a családsegítő és a támogató szolgálat, illetőleg a gyermekjóléti szolgálat feladatokat is.

2014. január 1-jétől az önkormányzatok – finanszírozási nehézségek és egyeztetési problémák miatt – a szociális alapellátási feladatokat kiemelték a társulás által ellátott feladatok közül. A feladatok egy részét - a jelzőrendszeres segítségnyújtást és a támogató szolgálatot - fenntartó-váltással kiszervezték egy civil fenntartóhoz, a Sásd és Térsége Terület- és Humánfejlesztési Nonprofit Kft. működteti. A **Sásd és Térsége Terület- és Humánfejlesztési Nonprofit Kft.** fenntartásában 2014. november 30-tól működő **Hegyháti Szociális Alapellátási Központ** jelenleg két szociális alapszolgáltatást működtet Sásd és térségében.

Az intézmény által *ellátottak köre*, *szakfeladatok* területi hatálya a működési engedély szerint:

a) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: - a Hegyháti járás 26 településének közigazgatási területe, valamint 45 önkormányzat közigazgatási területe a Szigetvári Járás területén.

b) támogató szolgálat: A Hegyháti járás 27 településének közigazgatási területe

A kft. az önkormányzatoktól teljes mértékben elkülönülve végzi tevékenységét, az önkormányzatokkal való kapcsolata csekély, a feladatellátás nehézségeiről, finanszírozási problémák jelentkezéséről tudnak az önkormányzatok, mivel a fenntartó támogatást kérve fordult az önkormányzatokhoz

A szociális alapellátás kötelező feladatait a társult önkormányzatok maguk oldották meg, különböző megoldásokkal. A sásdi és a Mindszentgodisai közös önkormányzati hivatalok 14 önkormányzata, köztük Meződ 2014. január 1-jétől Sásdi Szociális és Gyermekjóléti Társulás néven intézményfenntartó társulást, a családsegítés, gyermekjóléti szolgálat és házi segítségnyújtás ellátására Sásdi Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat néven közös intézményt hozott létre. A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás 2015. év végi reformja következtében az ellátott feladatok közül kikerült a család- és gyermekjóléti szolgáltatás, amely feladatot a járási központ feladataival együtt Sásd Város Önkormányzata önálló intézményben old meg, a teljes közös önkormányzati hivatal, illetve a járás területén. A szociális társulás, illetve az általa fenntartott intézmény feladata maradt a házi segítségnyújtás, illetőleg a 2015-ben új feladatként kialakított nappali ellátás biztosítása.

A Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ a településre kijárva, heti rendszerességgel tartott helyszíni félfogadással biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó szociális- és gyermekvédelmi szolgáltatásokat.

A Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ által biztosított személyes gondoskodást nyújtó szociális- és gyermekvédelmi szolgáltatások:

A Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ, **Sásdi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Szakmai Egysége** ellátási területére vonatkozóan 2017. évben együttműködési megállapodás alapján 32 gondozott családot, tanácsadtként, illetve egyszeri alkalommal 139 főt látott el. A szolgáltatást igénybe vevők tekintetében elsődleges problémaként a gyermekelhanyagolás, gyermeknevelési nehézségek, családi-kapcsolati konfliktus, illetve gyermekintézménybe való beilleszkedési probléma jellemezhető legnagyobb mértékben. A szakmai tevékenységekre vonatkozóan: az ügyintézéshez történő segítségnyújtás, családlátogatások, valamint az egyéni gondozási nevelési terv (központ által bevonva) megvalósításában nyújtott szociális segítő tevékenység halmozott adatai emelhetők ki. A jelzőrendszeri tagok tapasztalatai alapján megfogalmazott problémák: iskolai hiányzás, anyagi problémák, ezzel összefüggésben a munkanélküliség, gyermek elhanyagolás, családi párkapcsolati problémák, fejtetvesség, gyermeknevelési problémák, fiatakorúak terhessege, iskolai teljesítmény zavar, bántalmazás. A Sásdi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat az elmúlt év során 6 szakmaközi megbeszélést valósított meg, valamint éves szakmai tanácskozássra is sor került.

Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ, **Járási Család- és Gyermekjóléti Központ Szakmai Egysége** tevékenységét illetően összegezhető, hogy 2017-ben 85 védelembé vett gyermek állt gondozásban, 22 védelembé vételi javaslat került benyújtásra, 7 esetben került sor ideiglenes hatályú elhelyezésre, nevelésbe vételre 7 esetben született határozat, 24 esetben volt családba fogadás. A bűncselekményekkel érintett kiskorúakra vonatkozóan történő családgondozás és szociális munka tapasztalatára vonatkozóan összegezhető, hogy 5 kiskorú gyermek állt megelőző pártfogó felügyelet alatt, garázdaság (rongálás, verekedés) illetve lopás vétsége miatt, ők egy kivételével a vásárosdombói mikro-térségben, Kisvaszar településen élnek, Ezeket a szabálysértéseket jellemzően csoportosan követték el a kiskorú gyermekek. A szabálysértést elkövető gyermekek szülei együttműködőek az esetmenedzserrel, pártfogó felügyelővel. A pártfogó felügyelő és az esetmenedzser munkájával elősegíti, hogy további bűncselekményt ne kövessen el a kiskorú gyermek. A Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ az ellátási területéhez

tartozó család- és gyermekjóléti szolgálatok részvételével, havi rendszerességgel szolgálatok közötti megbeszélést szervezett, erre összesen 12 alkalommal került sor.

Intézményünk speciális szolgáltatásait tekintve:

- kapcsolattartási ügyeletet tart,
- telefonos készenléti szolgálatot működtet,
- jogi tanácsadást,
- pszichológiai tanácsadást,
- munkavállalási, pályaválasztási tanácsadást nyújt,
- a jelzőrendszeri tanácsadó prevenciós foglalkozást tartott pályaválasztási és drog-prevenció témakörök szerint öt általános iskolában: Vásárosdombón, Gödrében, Mindszentgodisán, Mágocson, Sásdon.

Fent említett szolgáltatásokkal 23 alkalommal, összesen 386 főt ért el.

A Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ által megvalósított egyéb programok:

- Intézményünk öt napos Erzsébet táborát valósított meg 17 hátrányos helyzetű gyermek részvételével 2017. július 24-27-ig. A gyermekek számára színes program került összeállításra, többek között a Bikali élménybirtokon eltöltött nap, vagy a Vázsnokon megvalósított természetvédelmi vetélkedő, bográcsozás.

- A Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ 2017. 02.16-án tesztírást szervezett a tartósan álláskereső számára. Előzetes egyeztetésünknek megfelelően a Trenkwalder Személyzeti Szolgáltató Kft. projekt munkatársa bonyolította le a tesztírást, amelyen 6 fő álláskereső vett részt.

- 2017. december 7-én Mikulásnap i Játsszóház valósult meg a Sásdi ÁMK-ban. A rendezvény Rabb Gyözőné, Sásd Város polgármestere kezdeményezésére a Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ szervezésében, a Sásdi Közös Önkormányzat, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat és a Német Nemzetiségi Önkormányzat támogatásával valósulhatott meg.

A programon a kicsik számára kialakított játszósarok, a nagyobb gyermekek számára ügyességi vetélkedők, kézműves foglalkozás nyújtott lehetőséget a felhőtlen kikapcsolódásra. A Mikulás és segédjei minden gyermek számára ajándécsomagot osztottak, melyet nagy örömmel vettek át, a bátrabbak verset is szavaltak cserébe.

A Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ pályázata i

1. Együttműködési megállapodás került megkötésre 2017. november 11-én, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal, az RSZTOP-1.1.1-16 – „**Szegény gyermekes családok és rendkívül alacsony jövedelmű személyek számára természetbeni juttatás biztosítása**” tárgyú **RSZTOP-1.1.1-16-2016-00002** azonosító számon regisztrált pályázat tekintetében. A pályázat keretein belül tartós élelmiszer kerül kiosztásra havonta, a projekt időszakra vonatkozóan.

Ezt követően támogatottak köre kibővült, az RSZTOP-4.1.1-16-2017-00001 kiemelt európai uniós projekt keretében szociálisan rászoruló megváltozott munkaképességű, valamint rendkívül alacsony jövedelmű időskorú személyek számára is élelmiszercsomagok kerülnek kiosztásra negyedévente.

2. Az **EFOP-1.4.2-16-2016-00023 azonosító számú Integrált térségi gyermekprogramok „Gyökerek és Szárnyak” elnevezésű projekt** (a továbbiakban: GYEP) megvalósítása a Hegyháti járáshoz tartozó településeken, továbbá Bikal és Oroszló községekben történik 2017. október 1-től, a szakmai vezető, 5 koordinátor, közösségi ház-vezető, és asszisztens alkalmazásával. 2018. február 1-től a projekt további megvalósítói kerültek felvételre, jelenleg 23 kolléga látja el feladatait. A projekt átfogó célja a 2007-2013 közötti programozási időszakban indított integrált térségi gyermekprogramok továbbfejlesztése, újabb célterületekre való kiterjesztése az alábbiakban megfogalmazott specifikus célok elérésével:

- a szegénység csökkentése érdekében családi gazdálkodási stratégiák átalakítása, jövőkép kialakítása, a szegény családokban élő gyerekek fokozott támogatása, szocializációjuk segítése; körükben a Biztos Kezdet³ szemlélet elmélyítése, elterjesztése,
  - az alacsony képzettség hosszú távú csökkentése, a hátrányos helyzetű gyerekek iskolai és iskolán kívüli képesség- és készségfejlesztése, továbbtanulási arányuk növelése, a korai iskolaelhagyás csökkentése,
  - egészségtudatos életmód elterjesztése a hátrányos helyzetű gyerekek és szüleik körében, melynek keretében az egészségi állapot javítása, tinédzserszülések csökkentése, szenvedélybetegségek, egyéb devianciák csökkentése,
  - a humán szolgáltatások kapacitásbővítése a támogatott hátrányos helyzetű területeken,
  - a szociális, pedagógiai, kulturális, egészségügyi ellátórendszer intézményei közötti együttműködések javítása,
  - szakemberek számának növelése, hiányzó szakember-kapacitás pótlása (pl.: iskolapszichológus, szociális munkás, gyógytornász, fejlesztő pedagógus),
  - cselekvőképes helyi közösségek kialakítása, önszerveződések ösztönzése és megerősítése.
- Az átfogó és specifikus célok elérését olyan eszközök szolgálják, mint az innovatív módszerek kidolgozása helyi szakemberek bevonásával, szakmai műhelyek megtartása, jó gyakorlatok átadása, célcsoport számára szolgáltatások és képzések nyújtása, szabadidős és fejlesztő programok megvalósítása, civil kezdeményezések és hálózatos együttműködések ösztönzése.⁴

A Sásdi Szociális Szolgálat által nyújtott személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások:

„Házi segítségnyújtás

A társulás közigazgatási területén a házi segítségnyújtás tevékenységet az elmúlt évben 4-3,5 gondozó végezte. A gondozónők 8 - 6 - 4 órában látták el a gondozási tevékenységet. Végzettségük megfelelt a törvényi előírásoknak. A feladataik ellátásához a szükséges tárgyi feltételekkel rendelkeztek. (kerékpár, vérnyomásmérő, gumikesztyű, fertőtlenítőszer) A szolgáltatást 2018 évben 28-30 fő igényelte.

Település szerinti bontás:

Település	Ellátottak száma (fő)
Baranyaszentgyörgy	4
Felsőegerszeg	4
Gödre	3
Meződ	4
Sásd	13
Varga	1
Váznok	1
Összesen	30

A törvény által meghatározott létszám aránya: egy gondozóra jutó gondozotti létszám 7 főben van meghatározva, nyolc órás munkaviszony mellett. A 30 fő gondozotti létszámhoz a törvény által előírt szakfeladat ellátását végző dolgozók száma: 4,5 fő – amit jelenleg 3,5 fő lát el - tehát ez 1 fővel kevesebb az előírt létszámnál. A szakmai vezető a létszám arányában a törvény által előírtaknak megfelelt. A szakterület engedélye 60 fő. A szükségletek a segítségnyújtás tevékenységen belül arányaiban az alábbiak szerint alakultak: Bevásárlás, mosás, takarítás tevékenységekben való segítségre volt a legnagyobb igény. Ezt követte a mentális gondozás, amelyen belül az orvos által előírt gondozási ápolási feladatok is szerepeltek. A személyi higiéné megtartásában való segítségnyújtás is fontos feladat volt a gondozás során. Kisebb mértékben

³ Biztos Kezdet szemlélet: az első életévek fontossága, minél korábbi beavatkozás, a fejlődési hátrányok felismerése, kezelése, ledolgozása, nélkülözés okozta problémák kezelése, gyermekkel-szülővel való közös munka, partneri együttműködés a szülőkkel, szakemberekkel, helyi közösséggel

⁴ Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ 2017. évi beszámoló

szerepelt a szükségletek között az ügyintézésben való segítségnyújtás, és a meleg ételkészítésben való segítség.”

„Nappali ellátás

„Idősek és demens személyek nappali ellátása szolgáltatás bevezetésére 2015. év végével a Sásdi Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat intézmény új szakmai egységeként került sor. Sásd esetében a szolgáltatás a település nagyságrendje miatt kötelező feladat, míg a társulás kistélepülései esetében önként vállalt feladat. 2018. január 01-től 75 főre bővült az ellátottak száma, melyre a Baranya Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya megadta az engedélyt. A 75 fős létszám nagyobb része sásdi idős.

A szociális szolgáltatás célja: A hiányzó családi gondoskodás pótlása főként az idős ember szociális helyzetének javítása, kulturált körülmények közé juttatása, egyedüllétének megszüntetése, a tétlenséggel járó káros hatások megelőzése, valamint egészségi állapotának figyelemmel kísérése és javítása, higiénés szükségleteinek biztosítása. A klubban nyújtott gondozás összetett, komplex tevékenység –melyet a klubtag egyéni sajátosságainak és lehetőség szerinti igényeinek tervszerű, együttes alkalmazásával valósítjuk meg. Komplex gondozás megvalósítása: az intézmény biztosítja igény szerint az ellátottak napi egyszeri meleg ebédjét, a tisztálkodási, mosási, vasalási lehetőséget. Törekszik az ellátottak nyugalmanak biztosítására, valamint mentálhigiénés ellátására. Az önállóság helyreállítása, fenntartása: az ellátottak mozgásának aktivizálása, csoportbeszélgetések, foglalkoztatás, egyéni és közösségi vallásgyakorlás. Az ellátott az intézmény által szervezett feladatvégzésekbe, foglalkoztatásokba egészségügyi állapotától függően kapcsolódjon be, saját fizikai és szellemi erőnlétének megtartása érdekében is. Az ellátottak családi és társadalmi kapcsolatainak fenntartása: az ellátottaknak segítjük az egymás közötti, illetve a hozzátartozókkal való rendszeres kapcsolattartását. Elsősorban saját otthonukban élő 18. életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy időskoruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, illetve igény szerint napközbeni étkeztetési lehetőséget nyújt.

Demens személyek nappali ellátása a Pszichiátriai Szakkollégium által befogadott demencia centrum demencia kórképet megállapító szakvéleményével rendelkezők számára biztosít rendszeresen szervezett egyéni és csoportos foglalkozásokat, meglévő képesség megőrzésére és fejlesztésére irányuló programokat, mentális gondozást, felügyeletet.

Az intézmény által ellátott feladatok:

- Az intézmény biztosítja az idős emberek számára a megszokott életvitelük fenntartása mellett az egyes szolgáltatások igénybe vételének lehetőségét.
- Az ellátottak rendszeres ápolói felügyelete.
- Szűrő vizsgálatok megszervezése.
- Az ellátottak pszichés állapotának folyamatos megfigyelése, az észlelt változások jelentése, az előírt dokumentáció vezetése.
- Családi- és társas kapcsolatok ápolása, kiépítése, szinten tartása.
- Személyre szabott, évszaki sajátosságokat figyelembe vevő foglalkoztatása az előre elkészített foglalkoztatási terv alapján.
- Demenciában szenvedőknél a meglévő képességek megőrzése, fejlesztése, az állapot rosszabbodás gyorsaságának csökkentése.
- A lelki egészség védelme.

A demens betegek ápolása. Alapvető cél, hogy a demenciával küzdő idős ember a szellemi leépülése során életminőségét megőrizve, jó közérzettel, boldogan élje életét, érzékelje a jó bánásmódot, képes legyen az adott pillanatok élvezetére, állapotromlását késleltető támogatást kapjon. Önellátási képességének csökkenése mellett is kielégítettek legyenek szükségletei és meg tudja őrizni emberi méltóságát. Vagyis mindazon beavatkozások és eljárások biztosítása, melyek hozzájárulnak a demens jól-létének, -a "well-being" –biztosításához.”⁵

⁵ Sásdi Szociális Szolgálat 2017. évi beszámolója

Szociális étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

2013-ig társulásban, majd 2013. júliustól Sásd a környékbeli kistelepüléseket is ellátva (Felsőegerszeg, Meződ, Palé, Varga, Vázsnok) ellátási szerződés alapján gondoskodik az étkeztetés feladatairól. Az ebéd beszerzése a napközi konyháról (ÁMK) történik, a szolgáltatás megszervezéséhez szociális asszisztens, a kiszállításhoz gépkocsivezető és gépkocsi áll rendelkezésre. Az ellátottak átlagos száma mintegy 120 fő, a napi igénybevétel átlaga 90 fő körül alakul.

2016-tól új kötelező feladatként kell megszervezni a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény 21/C. § szerinti szünidei gyermekétkeztetést. Meződ Község Önkormányzata e feladatot a Sásdi ÁMK-val megállapodva a sásdi napközi konyháról történő ebédszállítással látja el. Mivel azonban 2016-ban az egyetlen hátrányos helyzetű, jegyzői megállapító határozattal rendelkező gyermek jogosultsága is megszűnt, ennek megfelelően a szünidei gyermekétkeztetés megszervezésére is csak elméletben készültünk fel, mivel igény híján nem került sor ténylegesen a meleg ebéd kiszállítására.

Az önkormányzat a szociális alapszolgáltatási feladatokat ellátó intézményei, szolgálatai munkáját évente értékeli, fenntartóként, illetve a társulás tagjaként részt vesz a fenntartói feladatok ellátásában, az önkormányzati hivatal útján pedig napi kapcsolatot tart az ellátottak érdekében az intézmények, szolgáltatók munkatársaival.

g) Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nincs tudomásunk a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások területén hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményét betartjuk.

h) Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma	
Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	11
2013	7
2014	8
2015	1
2016	3
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma			
Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	n.a.	0	#ÉRTÉKI!
2016	n.a.	0	#ÉRTÉKI!
2017	n.a.	0	#ÉRTÉKI!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Meződ Község Képviselő-testülete az 1993. évi III. törvényben kapott felhatalmazás alapján, annak helyi végrehajtására utoljára az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról és szolgáltatásokról szóló 2/2015.(II.23.) önkormányzati rendeletben határozta meg az önkormányzat által biztosított pénzbeli és természetbeni ellátások és szolgáltatások szabályait, alkotta meg a települési támogatások új rendszerét, helyi szabályait.

A rendelet szabályozza az önkormányzat által nyújtott egyes pénzbeli és szociális ellátásokra vonatkozó hatáskörgyakorlást. A képviselő-testület a hatáskörét átruházta a polgármesterre temetési települési támogatás ügyekben.

A rendeletről kikerültek a helyi szabályok az állami szociális ellátórendszerhez, a járási hivatalhoz került, illetve egyszerűen megszüntetett olyan ellátásokra vonatkozóan, mint a rendszeres szociális segély, az ápolási díj formái, a közgyógyellátás, lakásfenntartási támogatás stb.

Az önkormányzatnak 2015. március 1. óta nincs közvetlen információja ezekben az ellátásokban részesülők számáról, összetételéről, alakulásáról.

A szociális ellátások rendszerét 2015. márciusától úgy alakította át a törvényalkotó, hogy az állam nyújtja a szociálisan rászorultak részére az élethelyzetük szerinti, főként jövedelmet pótló ellátásokat, míg a helyi önkormányzatok az állam által biztosított pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján – pénzbeli vagy természetbeni formában – települési támogatást nyújtanak. Az önkormányzatok feladata volt kialakítani a települési támogatások rendszerét, felmérve, hogy az adott településen milyen jellegű szociális problémák igényelnek beavatkozást.

Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

E felsorolás szerinti szociális problémák enyhítésére – amennyiben úgy ítéli meg, hogy a lakosságát jelentős mértékben sújtja - települési támogatást állapíthat meg a képviselő-testület, addig a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A korábbiaktól eltérően a létfenntartási gondok objektív mutatójaként a család egy főre jutó jövedelme maximális összege sincs a törvényben szabályozva.

Meződ Község Önkormányzata az alábbiak szem előtt tartásával alakította ki a települési támogatás helyi rendszerét:

1. Meg kell tartani a korábban lakásfenntartási támogatásra jogosult családok lakásfenntartási kiadásaihoz kapcsolódó támogatást, lehetőség szerint a korábbi rászorultsági feltételekkel.
2. Nincs mód megtartani a méltányossági ápolási díjat és a méltányossági közgyógyellátást.

3. Meg kell tartani, az új rendszerbe bele kell illeszteni a település ellátórendszerében létjogosultságát és szükségességét megkérdőjelezhetetlenül bizonyított ellátási formákat: temetési segély, szülési támogatás, beiskolázási támogatás, szociális kölcsön, rendkívüli segély stb.

A kialakított új szabályozás a következő lett:

Az önkormányzat rendkívüli települési támogatással, valamint rendszeres települési támogatással segíti a szociálisan rászorult, méltánylandó anyagi nehézséggel küzdő személyeket.

A rendszeres települési támogatás a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (lakásfenntartási települési támogatás) nyújtott segélyfajta.

Lakásfenntartási települési támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 220%-át, egyszemélyes háztartás esetén 250 %-át, továbbá az elismert havi lakásfenntartási költségek a háztartás összjövedelmének 20 %-át elérik, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. A lakásfenntartási települési támogatást 6 hónapra kell megállapítani, havi összege 3.500 forint.

Rendkívüli települési támogatást kell nyújtani a létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére.

Évente legfeljebb hat alkalommal, eseti jelleggel vagy meghatározott időszakra rendkívüli települési támogatásban lehet részesíteni azokat a személyeket, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni, vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak, feltéve, hogy a kérelmező egy főre számított havi családi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át.

Évente legfeljebb két alkalommal, eseti jelleggel rendkívüli települési támogatásban lehet részesíteni azokat a személyeket is, akik alkalmanként jelentkező, nem várt többletkiadások (így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások) anyagi segítségre szorulnak, feltéve, hogy egy főre számított havi családi jövedelmük nem haladja meg a (2) bekezdésben foglalt jövedelemhatár kétszeresét.

Gyermekneveléshez kapcsolódó rendkívüli támogatási esetek:

A gyermekek iskoláztatásához kapcsolódó egyszeri költségek, elsősorban a tanszerek beszerzéséhez való hozzájárulásként beiskolázási rendkívüli települési támogatás nyújtható. A képviselő-testület évente minden meződi lakos, a településen életvitelszerűen lakó szülőt, illetve nagykorú tanulót a beiskolázás költségeire tekintettel támogatásban részesít, de ezen felül ballagási támogatással és továbbtanulási támogatással segítik a meződi gyermekek oktatásban való részvételét, megfelelő végzettség, szakképzettség megszerzését a munkaerőpiaci esélyeik javítása érdekében.

Az önkormányzat a helyi önkormányzatok szociális célú tűzifavásárlásához kapcsolódó kiegészítő támogatása keretében a rászoruló lakosság számára természetbeni rendkívüli települési támogatásként szociális célú tűzifa juttatást biztosít.

Rendkívüli települési támogatás a nem várt rendkívüli kiadás miatt nehéz helyzetbe került kérelmező részére 2 évente egyszer pénzügyi szolgáltatási tevékenységnek nem minősülő kamatmentes kölcsön formájában is nyújtható. A kamatmentes kölcsön összege 50.000 forintig terjed.

Az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként rendkívüli települési támogatást nyújt az eltemettető részére az önkormányzat, 20.000 forint értékben.

2016-tól új kötelező feladatként kell megszervezni a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény 21/C. § szerinti szünidei gyermekétkeztetést. Az önkormányzat ezt az ellátást úgy szervezte meg, hogy a rászoruló gyermekek számára a gyermekintézmények zárva tartása idején hétköznapiokon a meleg ebéd előállítását a Sásdi ÁMK napközi konyháról megrendelve, az önkormányzat által a településre szállítva, éthordóban szolgálja ki.

Önkormányzatunk a kezdetek óta részt vesz a Bursa Hungarica Felsőoktatási Szociális Ösztöndíjpályázatban, havi 5000 forint támogatást nyújtunk a település szociálisan rászorult hallgatói részére. Általában egyszerre egy-egy pályázó veszi igénybe ezt a támogatást.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) Közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. A közösségeknek fontos, lényeges szerepe van az életminőség javításában.

Közösségek alatt az emberek olyan összefüggő hálózatait értjük, amelyek a lakóhelyük (település, szomszédság), a napi tevékenységüket legnagyobb mértékben kitöltő elfoglaltságuk (oktatási intézmények), munkájuk (munkahelyük), valamilyen életkori (idősek), demográfiai jellemzőik (nők), esetleg közös problémáikra közös válaszokat kereső (önsegítő csoportok) stb. dimenziók mentén „szerveződnek”.

Az önkormányzat a közösségi színtér, valamint a helyi mozgókönyvtári szolgáltató hely működtetésével rendkívül jelentős értékteremtő erő a település életében, az itt élők sokféle igényének tesz eleget. Szerepe alapján a lakosság széles rétegének nyújtja a kultúra, különösen a társas, közösségi művelődés, másrészt a kulturált társas együttlét lehetőségét.

Az önkormányzat és a helyi könyvtári szolgáltató hely által biztosított, a lakosság számára térítésmentesen igénybe vehető szolgáltatások:

Könyvtár nyitvatartási idő alatt az egész lakosság számára:

- könyvtári szolgáltatások biztosítása: könyv és folyóirat kölcsönzés, CD, DVD kölcsönzések,
- általános információs szolgáltatás
- közművelődési, kulturális programok szervezése: állandó, a település közösségi életét meghatározó éves programok: Falunap, gyermeknap, idősek napja, nőnap, egyéb alkalmi programok.
- Szabadidős foglalkozás biztosítása.

b) Közösségi együttélés jellemzői

A rendszeresen szervezett közművelődési, közösségi programokra a település minden lakója hivatalos, meghívásra kerül, a részvétel minden esetben ingyenes.

Az önkormányzat gondoskodik a kötelező közsolgáltatási feladatok megszervezéséről, a humán szolgáltatások, az egészségügyi, szociális és gyermekjóléti alapellátások, a községüzemeltetési feladatok ellátásáról. E kötelezettségeinek részben közvetlenül, mint intézményalapító és fenntartó, részben közvetett módon, ellátási szerződés útján tesz eleget.

Egyes feladatok ellátása során együttműködik más önkormányzatokkal, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi egyházakkal és egyéb szervezetekkel.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Meződön soha nem jött létre nemzetiségi önkormányzat, erre irányuló kezdeményezés sem történt.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Komfort nélküli lakások, fürdőszoba hiánya, a helytelen szemlélet akadályozza a mélyszegénységben élők személyi, testi higiénijának fenntartását.	Közfürdő létesítése
A lakásvásárlás, -építés, továbbá a lakás fenntartásával, felújításával, karbantartásával kapcsolatos magas költségek megterhelőek minden családnak, de különösen a fiatalok számára.	Lakáshoz jutás támogatása
Motiváció hiánya jellemző a mélyszegénységben élők körében	Foglalkoztathatóság növelése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői

Magyarország az 1991. évi LXIV. törvényben hirdette ki a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembé vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelme a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembé veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelmét szolgálják a pénzbeli és természetbeni ellátások, valamint a gyermekvédelmi szolgáltatások. A szociálisan rászorulókat által igénybe vehető pénzbeli, természetbeni és gyermekjóléti alapellátásokat, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatásokat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a gyámhatóságokról, a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet, valamint Meződ Község Önkormányzat Képviselő-testületének egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2015.(II.24.) önkormányzati rendelete szabályozza.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermek nevelésében, iskoláztatásában, valamint védelmet biztosít megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja.

A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető ez meg.

A település lélekszáma folyamatosan csökken, a népesség elöregedése, a születések számának folyamatos csökkenése jellemző. Így az érintett korosztály, a 18 éven aluliak száma és aránya is csökken.

	Állandó lakosság	0-17 éves	20-30 éves	18-59 éves	60 év feletti
2018. január 1.	123	23	14	69	31
2017. január 1.	127	22	17	73	32
2015. január 1.	137	21	21	82	34
2009. január 1.	138	23	17	85	30
2002. január 1.	172	34	26	91	47

A település demográfiai mutatói 2002-2018

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok jellemző célcsoportja, a 18 év alatti gyermekek létszáma és aránya jelenleg stagnál, figyelembe véve az eltelt 15 éves időszak jelentős csökkenését.

a) Veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladat-ellátási kötelezettségének a Gytv. alapján

- egyrészt a rászorulóknak nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosításával,
- másrészt pedig személyes gondoskodást nyújtó ellátások, gyermekvédelmi szolgáltatások fenntartásával tesz eleget.

A gyermekvédelmi alapellátást az önkormányzat 2013-ig a Sásdi Többcélú Kistérségi Társulás által létrehozott Sásd és Vidéke Vagyonkezelő és Intézményfenntartó Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, mint fenntartóval kötött feladatellátási szerződéssel, a Hegyháti Szociális Alapellátási Központ (HSZAK), majd a Sásdi Szociális és Gyermekjóléti Társulás tagjaként a Sásdi Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat útján látta el. 2016-tól a komplex család- és gyermekjóléti szolgáltatási tevékenységet a Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ végzi.

A Meződi gyermekek ellátásai (fő)

	0-17 évesek száma a népességben	védelembe vett gyermekek száma	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	óvodáztatási támogatásra jogosult gyermekek száma	nyári gyermekétkeztetésben részesülő gyermekek száma
2008	28	0	14	0	0	3
2009	23	0	12	0	0	3
2010	23	0	16	0	0	3
2011	24	0	15	0	0	0
2012	23	0	11	0	0	0
2013	25	0	8	0	0	0
2014	23	0	7	0	0	2
2015	21	0	7	0	0	2
2016	18	0	8	0	0	0
2017	19	0	7	0	0	0
2018	19	n.a.	11	0	0	0

Forrás: Önkormányzat

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet törvényben rögzített definíciója változott. 2013. szeptember 1-jétől kezdődően **hátrányos helyzetű gyermek**: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül **egy fennáll**:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családbafogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alacsony (*alacsony iskolai végzettség*)
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a családbafogadó gyám a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12

hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a munkaügyi központ – *(alacsony foglalkoztatottság)*

- a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek – *(elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény)*

Halmazottan hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmény) **legalább kettő fennáll.**

A hátrányos és halmazottan hátrányos helyzet igazolására 2015-ben elsőként került sor a településen, a közös hivatal egyetlen olyan települése Meződ, ahol a szülők korábban nem kértek ilyen jogosultságot, de 2016-ban az egyetlen hátrányos helyzetű, jegyzői megállapító határozattal rendelkező gyermek jogosultsága is megszűnt.

A hátrányos, halmazottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő családokról az új feltételű, jegyzői megállapítás rendszerének bevezetését követően annyit állapíthatunk meg, hogy a településen a gyermekek fele részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, de nem kerül sor a hátrányos, illetve halmazottan hátrányos helyzet fennállásának igazolására is.

Ennek megfelelően a 2016-ban bevezetett új ellátás, a szünidei gyermekétkeztetés tényleges nyújtására sem került sor.

A gyámhatóság által védelembe vételre a településen az elmúlt 10 évben nem került sor, községünkben nem jellemző ennek a szükségessége.

b) Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	10,5
2013	7,5
2014	6,5
2015	7
2016	7,5
2017	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekvédelmi célú ellátások közül kiemelt szerepet tölt be a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, amely többféle kedvezmény igénybe vételére jogosítja a szülőt, illetőleg a gyermeket. A gyermekvédelmi kedvezményre jogosult szülő bölcsődés, óvodás és 1-8. évfolyamos iskolás gyermeke után 100 %, középiskolás gyermekére pedig 50 % kedvezményre jogosult az étkezési térítési díj megfizetésekor. Ezen felül igénybe vehető jelentős kedvezmény még az ingyenes tankönyv-juttatás. Az átalakult szabályozás miatt a zeneiskolai térítési díj mentesség és egyes pályázatokon, főként ösztöndíj-pályázaton való indulás lehetősége már nem a gyermekvédelmi kedvezményhez, hanem a hátrányos helyzethez kötődik. A kedvezmény továbbá együtt jár évente két alkalommal – augusztus és november 1-jén fennálló jogosultság esetén – gyermekenként 5.800,- (2H-s gyermekekre 6 ezer, 3H-s esetben 6.500) forint támogatással is. Ezen támogatás évek óta nem

pénzbeli, hanem fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány. A szülők tehát célzottan, gyermekeik alapvető igényeinek kielégítéséhez kapnak támogatást. A szülők – mivel az Erzsébet-utalványokat Sásdon több élelmiszerüzlet és tanszereket forgalmazó kisbolt elfogadja – a közelben is beválthatják élelmiszerre vagy iskolai szerre az utalványokat. A ruházat megvásárlása azonban továbbra sem oldható meg nagyobb utazás nélkül. 2017-ben kedvezményre jogosult gyermekek száma a településen 7 fő volt, ez a létszám általában mintegy fele a teljes gyermeklakosságnak.

c) Gyermekek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A korábban a gyermekvédelmi törvényben is szabályozott rendkívüli gyermekvédelmi támogatás helyébe lépő települési támogatásban (főként beiskolázási segély, illetve a gyermekes családok sajátos élethelyzete, a gyermekneveléssel összefüggő anyagi problémák figyelembe vételével megállapított általános támogatási lehetőség) is több család részesült az év során. A gyermek születésekor 20 ezer forint támogatás jár. Beiskolázási segélyt fizet valamennyi tanuló részére az önkormányzat, az általános iskolában és a középiskolában végzettek számára ballagási támogatást, a középiskola után továbbtanulóknak Bursa ösztöndíjat vagy havi 5.500 forint értékű továbbtanulási támogatást nyújt.

2017-ben 48 családot részesített települési támogatásban az önkormányzat, összesen 456 ezer forint értékben. A kifizetett összeg az elmúlt évinél magasabb volt, az összeg folyamatosan nő.

d) Kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A **gyermekek rendszeres étkeztetését** az önkormányzat az oktatási intézményekben működő gyermekétkeztetési formákkal igyekszik elősegíteni. Valamennyi óvodás és az ellátást igénylő tanuló naponta egyszer meleg ételt kap. Mivel a normatív kedvezmények (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, nagycsaládosok, tartós beteg gyermek) a rászorulóknak legnagyobb részét lefedik, nem volt méltányossági eset tavaly sem.

Az új rendszerben a település gyermekei a következő kedvezményeket vehetik igénybe.

Gyermekeitkeztetés normatív kedvezményeiben részesülő gyerekek (fő) 2017. december

Bölcsőde				Óvoda				Általános iskola			Össz.
rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (100 %)	nagycsaládos, tartós beteg (100%)	jöv. nyilatkoztató (100%)	nevelésbe vett (100%)	rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (100 %)	nagycsaládos, tartós beteg (100%)	jöv. nyilatkoztató 100%	nevelésbe vett (100%)	rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (100 %)	nagycsaládos, tartós beteg (50%)	nevelésbe vett (100 %)	
0	0	0	0	0	2	1	0	0	3	0	6

e) Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Községünkben nem jellemző a magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek jelenléte, ez sem problémakörként, sem statisztikai adatként esetünkben nem merült fel.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nincs szegregátumnak tekinthető lakókörnyezet, az egyetlen, a település külterületén található ingatlan már nem tölt be lakófunkciókat.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) Védőnői ellátás jellemzői

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma		
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	0	10
2013	0	8
2014	0	6
2015	0	5
2016	0	3
2017	0	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Meződ a sásdi II. számú védőnői szolgálat körzetébe tartozik, a védőnő Sásd város egyik felében és további öt településen látja el feladatait, és a sásdi köznevelési intézményekben végzi iskola-védőnői teendőit.

b) Gyermekorvosi ellátás jellemzői

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői					
Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	n.a.	n.a.	n.a.	0
2013	0	n.a.	n.a.	n.a.	0
2014	0	n.a.	n.a.	n.a.	0
2015	0	n.a.	n.a.	n.a.	0
2016	0	n.a.	n.a.	n.a.	0
2017	0	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A település lakossága a sásdi székhellyel működő házi gyermekorvosi szolgálat körzetéhez tartozik, további 7 településsel együtt. A Meződ települést területi ellátási kötelezettséggel gondozó házi gyermekorvos kéthetente a településen tart helyi rendelést a faluházban.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településnagyságból adódóan a gyermekek speciális ellátás (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátás iránti igénye sem elégíthető ki helyben, a környező nagyobb városokba kell elutazniuk a szülőknek.

d) Gyermejkölési alapellátás

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A gyermekjölési szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjölési szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

A gyermekek védelmét szolgálják a

- pénzübeli és természetbeni ellátások: a szociálisan rászorulókat által igénybe vehető pénzübeli, természetbeni és gyermekjölési alapellátásokat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a gyámhatóságokról, a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet, valamint a szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2007.(III.06.) önkormányzati rendelet szabályozza;

- gyermekjölési alapszolgáltatások: 2014-ig a Hegyháti Szociális Alapellátási Központ Gyermekjölési Szakmai Egysége, majd a Sásdi Szociális és Gyermekjölési Szolgálat gyermekjölési szakmai egysége, 2016-tól a Sásdi Család- és Gyermekjölési Központ szervezi. A gyermekjölési szolgálat a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást, végzi az alapellátásos gondozást, közreműködik a védelemben vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában, elősegíti gyógypedagógiai fejlesztéshez, pszichológus és jogi tanácsadáshoz, mediációhoz való hozzájutást, segítséget nyújt a kapcsolattartás kapcsolattartási ügyekben.

e) Gyermekvédelem

4.1.1. számú táblázat - Védelemben vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma		
Év	Védelemben vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	0	0
2013	0	0
2014	0	0
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

Meződön az elmúlt tíz évben nem került sor veszélyeztetett kiskorú ügyében védelembe vételi eljárásra. A településen hagyományosan nincs szükség hatósági beavatkozásra.

f) Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások – anyaoththon, családok átmeneti otthona - közvetítése a családsegítő szolgálat által történik. Hiányzik a járásban a krízishelyzetben levő családok azonnali megsegítését szolgáló szolgáltatások közül az anyaoththon, illetve a családok átmeneti otthona (CSÁO). Ezeket a szolgáltatásokat lehetne járási szinten is biztosítani, nagy igény lenne rá a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást ellátó szakemberek véleménye és tapasztalatai alapján.

g) Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A településen a Faluházban működő mozgókönyvtári szolgáltató hely napi nyitva tartással, kulturális, szabadidős programokkal, teleház szolgáltatással várja a gyermekeket.

A Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ által Sásdon megvalósított nyári szünidős Erzsébet tábor főként hátrányos helyzetű gyermekek számára ad színvonalas programokat.

Az általános iskola is számos szünidei és szabadidős programot kínál. A programok között kiemelt szerepet kap az egészséges életmód megszerettetése, valamint a hátrányos helyzetűek élményekhez juttatása. Programjainkba aktívan bevonódik a szülői közösség is. Rendszeresen keresi az iskola a pályázati lehetőségeket, többnyire eredménnyel.

- évente csatlakozunk az Európai Diáksport napjához-kirándulás, játékos vetélkedők keretében
- 12 órás sportnap
- évfolyambajnokságok
- körzeti kölyökatlétika verseny
- mezei futóverseny
- erdei iskola
- STB túra
- Egészség hete
- diáknapi
- farsangi bál
- adventi vásár
- STB gála
- tanulmányi kirándulások
- napközis táborok (tankerületi pályázat és Erzsébet tábor keretében)
- Zánka-Erzsébet táborok
- Fonyódligeti tábor
- lengyel partnerkapcsolat.

Önkormányzatunk a Humán kapacitások fejlesztése a Hegyháti Járásban címmel az EFOP-3.9.2-16-2017-00044 azonosító számú projektben működik közre. A projekt egyik tevékenységként a helyi tantervhez illeszkedő képzési tematikával a tanulói aktivitásra épülő iskolán kívüli tevékenységként szünidei tematikus programokat szervezünk. Az óvodás korosztály számára az óvodában lesznek sport- és zeneovi programok, az iskolásokat az iskolában tartott szünidei gyermekfelügyelet keretében fejlesztő foglalkozáson, tánc és mozgás témakörben szervezett szabadidős, fejlesztős

foglalkozáson várják minden szünidőben, a nyári szünet és a tanévközi szünetek hétköznapi napjain napi 5 órában. A foglalkozásokon való részvétel ingyenes, a szüniei gyermekétkeztetésben részesülők ebédeltetése is a gyermekfelügyelet keretében történik. A projekt szakmai tartalmának részét képezi a hátrányos helyzetű gyermekek támogatása ösztöndíj formájában, ezáltal segítve és motiválva a tanulmányi előmenetelüket, amely a legtöbb esetben az egyetlen kiugrási lehetőséget jelenti a kialakult és állandósulni látszó negatív helyzetből. A programon belül ösztöndíjban részesítendők száma:

Ösztöndíjasok	fő
Mindszentgodisáról	5,00
Sásdról	11,00
Gödre	5,00
Varga	1,00
Palé	1,00
Ösztöndíjasok	fő
Vázsnok	1,00
Meződ	1,00
	25

Ösztöndíjban kívánunk részesíteni olyan hátrányos helyzetű, 14 év feletti tanulót/hallgatót, aki tanulmányi eredménye vagy más, a helyi közösség számára értéket képviselő területen (pl. művészet, sport, zene, tánc, példamutató viselkedés) támogatásra érdemes, továbbá más helyi ösztöndíj rendszerből támogatásra nem jogosult. Célunk, hogy a projektből min. 25 fő részére átlagosan havi 5.000,- forint támogatást nyújtsunk 10 hónapon keresztül.

h) Gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szüniei), ingyenes tankönyv

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	2	3	3	n.a.	0	2
2013	3	4	2	n.a.	0	0
2014	2	4	2	n.a.	0	2
2015	7	2	4	n.a.	0	2
2016	6	2	2	n.a.	0	0
2017	3	0	3	n.a.	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Önkormányzatunk a kezdetek óta részt vesz a nyári gyermekétkeztetés programokban, amikor az ehhez biztosított állami támogatás feltételrendszere lehetővé tette, saját erő nélkül, a legrászorultabb gyermekek számára a nyári szünidőben is biztosította a napi legalább egy ingyenes meleg ételhez való hozzájutást.

2016-tól épült ki a szüniei gyermekétkeztetés jogszabályi alapokon nyugvó új rendszere. 2016. január 1-jétől a nyári gyermekétkeztetés pályázati rendszerét felváltotta a kötelező önkormányzati feladatként megszervezett, az ágazati jogszabályban foglaltak szerint működtetett szüniei gyermekétkeztetés. Eszerint a hátrányos helyzetű, és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos helyzetű

a) a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermeknek a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt,

b) az a) pont alá nem tartozó, de 18 év alattiak számára minden munkanapon

a tavaszi, őszi és téli a szünetben, továbbá a nyári szünet alatt legalább 43 munkanapon szülői igénylés esetén biztosítani kell a napi meleg étellel (ebéddel) való ellátást, térítés nélkül.

Mivel 2016-ban szűnt meg az egyetlen hátrányos helyzetű jogosultság, a település ténylegesen igénylő híján nem nyújtja ezt a szolgáltatást.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nincs tudomásunk a gyermekeket érintő egészségügyi, szociális, oktatási stb. ellátások területén hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményét betartjuk.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma					4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma				
Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801) ?	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)	Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012	0	0	0	0	2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0	2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0	2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai						
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	n.a.	0	0	0	0	0
2013	n.a.	0	0	0	0	0
2014	n.a.	0	0	0	0	0
2015	n.a.	0	0	0	0	0
2016	n.a.	0	0	0	0	0
2017	n.a.	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Meződ községben helyben nem működik óvoda, a település a Sásdi Általános Művelődési Központ Óvodája és Bölcsődéje felvételi körzetébe tartozik. A Sásdon működő óvoda 1904. évi megalapítása óta körzeti feladatokat látott el, a települést körülvevő 6-7 kistelepülés óvodai alapellátása történik itt. Az önkormányzatok megalakulásakor ezen települések közös tulajdonába is került épületegyüttesben kezdetben közös fenntartásban működött az intézmény. Majd az érintett 7 önkormányzat 1997-ben Települések Oktatási Társulása néven intézményfenntartó társulást hozott

létre, amely az óvoda mellett az iskola és a gyermekétkeztetés feladatait is igazgatta. A társulás tagjainak száma az elkövetkező években bővült, 2009-ben az akkor 11 tagú fenntartói társulás az óvodát, az általános iskolát, a községi zeneiskolát, továbbá a szintén községi művelődési központ és könyvtárat összevonva többcélú intézményt hozott létre Sásdi Általános Művelődési Központ (továbbiakban: ÁMK) néven. Az ÁMK óvodai intézményegységén belül 2010-ben kezdte meg munkáját a szakmailag önálló egy csoportos bölcsőde. 2013. január 1-jétől az ÁMK általános iskolai és zeneiskolai intézményegysége megszűnt, ezen feladatok ellátása az állami köznevelési rendszerben történik. 2013. július 1-től – a társulásokra kedvezőtlenebb szabályozási környezet és a finanszírozási változások miatt – az ÁMK fenntartását Sásd Város Önkormányzata vette át. Az óvodai és bölcsődei feladatellátás azonban továbbra is körzeti jelleggel történik, Meződ település óvodai feladatait is ellátja az intézmény, az önkormányzatok között megkötött feladatátadási szerződés alapján.

Általános iskolai feladatellátás

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma					
Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2012/2013	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2013/2014	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2014/2015	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2015/2016	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2016/2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek ?				4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban	
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)	Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db		Fő
2011/2012	0	0	0	2011/2012	n.a.
2012/2013	0	0	0	2012/2013	n.a.
2013/2014	0	0	0	2013/2014	n.a.
2014/2015	0	0	0	2014/2015	n.a.
2015/2016	0	0	0	2015/2016	n.a.
2016/2017	0	0	0	2016/2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfennt

Általános iskolai ellátást az óvodához hasonlóan Sásdon tudnak igénybe venni legközelebb a meződiek. Az 1990-es állami vagyon átadásakor az óvodához hasonlóan a sásdi iskolai ingatlanok is 7 település közös tulajdonába kerültek. Néhány éves közös működtetést követően e 7 önkormányzat önálló jogi személyiségű intézményfenntartó társulást hozott létre Települések Oktatási Társulása néven. 2009-ben az akkor 11 tagú fenntartói társulás az óvodát, az általános iskolát, a községi zeneiskolát, továbbá a szintén községi művelődési központ és könyvtárat egy költségvetési szervbe összevonva többcélú közoktatási intézményt hozott létre Sásdi Általános Művelődési Központ (továbbiakban: ÁMK) néven. Az ÁMK általános iskolai intézményegysége

látta el a sásdi kistérség pedagógiai szakszolgálati (gyógytestnevelés és logopédia) feladatait is. 2013. január 1-jétől a köznevelés rendszerének alapvető reformja keretében az általános iskolai és zeneiskolai feladatok ellátása az állami köznevelési rendszerben történik. A Baranya Megyei Kormányhivatal döntése szerint a 2013/14. tanévtől kezdődően a sásdi általános iskola felvételi körzetébe tartozik Meződ település.

Középfokú oktatás

Meződ lakossága számára legközelebb Sásdon található középfokú oktatási intézmény. A település fiataljai ezen túl Pécs és Dombóvár intézményeit választják szívesen.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A digitális írástudás alapvető kompetencia kell legyen az elkövetkező generációk számára.	1. Digitális kompetenciák fejlesztése
A gyerekek idejük nagyobb részét az oktatási intézményekben (Sásdon, más városokban) töltik, kevésbé alakul ki a településhez való kötődésük.	2. Közösségi rendezvények a gyermekekért
A gyermekek testi, szellemi fejlődése érdekében elengedhetetlen a rendszeres testmozgás.	3. Gyermekeink egészsége

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők elleni erőszak a nők elleni diszkrimináció legszélsőségebb formája, ám csak egy azok közül. A nők alacsony részvétele a politikai életben, a munkahelyi "üvegplafon", amely egy bizonyos ponton túl nem engedi a női alkalmazottak előléptetését, a nők férfiakhoz viszonyított alacsonyabb bérezése, néhány más kiemelkedő példája a nők tágabb társadalomban megélt hátrányos megkülönböztetésének.

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest. Nehéz a nemek helyzetére érzékeny elemzést lehetővé tevő adatokat gyűjteni, hiszen ezeket még a nagy adatgyűjtő szervek – munkaügyi központok, KSH, NAV vagy OEP – sem kérik kellő részletességgel.

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan (pl. Alaptörvény XV. cikk (3) bek., a Munka Törvénykönyve 12. §), de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály.

Magyarország biztosítani kívánja, hogy a nőknek a férfakkal azonos jogai a mindennapokban is érvényesüljenek, a nők férfi társaikkal azonos esélyt kapjanak az érvényesülésre. Az Európai Unió irányelveinek következetes érvényesítésére tettünk ígéretet, amely irányelvek kiemelt fontosságot tulajdonítanak az élet minden területén a nők nyílt vagy rejtett diszkriminációja felszámolásának, és meghatározzák a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének nemzetközileg elismert terminológiáját is.

Az önkormányzat a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkezik a gender szempontok és problémák tekintetében.

A nemek szerinti összetétel az országos mutatóktól eltérően alakul, általában a társadalomban a nők aránya magasabb, mint a férfiaké. Ezzel szemben a településen mind a gyermekek, mind pedig az aktív korosztály esetében jelentős férfitöbbség jelentkezik. Az idősebb korosztálynál fordul meg ez az arány, itt a nők kerülnek túlsúlyba.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében						
Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	54	45	n.a.	n.a.	5	3
2013	53	44	n.a.	n.a.	9	5
2014	52	41	n.a.	n.a.	7	3
2015	51	36	n.a.	n.a.	5	3
2016	48	37	n.a.	n.a.	5	3
2017	48	32	n.a.	n.a.	5	1
Forrás: Teir és helyi adatgyűjtés						

A nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségét tekintve a hagyományos nemi szerepeket érintő felfogás következtében a gyermekvállalás, gyermeknevelés a nők életpályáját kedvezőtlenül befolyásolja, szűkíti térben és időben mozgásterüket, mivel hazánkban jelenleg még elsősorban a nők vállalnak nagyobb részt a családi és háztartási teendők ellátásában. E felfogás általánossága folytán a munkáltatók esetenként a férfiakénál korlátozottabb rendelkezésre állással számolnak, olykor a toborzásnál, az előmenetelben is a férfiakat részesítik előnyben.

A nemekhez kötődő sztereotípiák, miszerint a nőket tulajdonságaik és motivációik elsődlegesen az otthoni feladatok ellátására predesztinálják, míg a férfiak rendeltetése és célja a családról való anyagi gondoskodás, leginkább a nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségét, képességeiknek megfelelő munkahelyi érvényesülését korlátozzák. A sztereotípiák többségében a nőkre vonatkoznak, és úgy családi állapotuk (kisgyerekes, gyermektelen, egyedülálló, családostól, gyermeket egyedül nevelő) mind státuszuk (női vezető) alapján megfogalmazódnak, és rendszerint a nők hátrányos megkülönböztetését eredményezik. A sztereotípiák hatására a nők megbecsültsége alacsonyabb a munka világában, ezért az otthoni helytállást jobban lehetővé tévő szakmát, munkahelyet és munkaidő-beosztást választanak, alacsonyabb presztízsű munkakörökben dolgoznak, alacsonyabb munkabérért, kevésbé vállalnak nagyobb leterheltséggel járó, mobilitást igénylő feladatokat, visszafogják karrier-elképzeléseiket.

A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen rendelkezésre (gyermekszám, képzettség, családi állapot, demográfiai adatok). A gyermekes családok gazdasági aktivitásáról az önkormányzat nem gyűjtött adatokat, ilyen jellegű felmérés nem készült a településen.

Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének. Az egyenlő bánásmód érvényesülését saját példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

A tartós munkanélküliség veszélye a nők esetében magasabb. A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata is magasabb.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyák a munkából való kiesés miatt.

A munkaerőpiacról történő kiesés nem csak és nem elsősorban a szaktudás elavulása miatt jelent nagy hátrányt a kisgyerekes nőknek. Fontos probléma lehet a kapcsolati háló gyengülése, ám a szakmai, munkahelyi kapcsolatok ápolása segítheti a visszatérést. A statisztikai adatokból megállapítható, hogy az alacsony végzettséggel rendelkező nők esélye a legrosszabb a munkaerő piacon történő elhelyezkedés szempontjából. Elhelyezkedési esélyüket tovább rontja, hogy gyakran vállalnak három vagy több gyermeket az alacsony végzettséggel rendelkező nők.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a gyermekek napközbeni ellátásának színvonala.

A gyermekek napközbeni ellátása a gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését jelenti, amelyet arra az időre kell megszervezni, amíg a szülő munkavégzése, betegség vagy egyéb ok miatt nem tud gondoskodni gyermekéről. A napközbeni ellátás megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - bölcsődében, családi napköziben, házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban vagy napközis táborban, valamint az óvodában és iskolai napköziben.

A GYES utáni visszatérést nehezíti a bölcsődei férőhelyek korlátozottsága, a vidéki munkavállalást az óvodai nyitva tartás korlátozottsága.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe			
Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	10	10
2013	1	8	8
2014	1	6	6
2015	1	5	5
2016	1	3	3
2017	1	3	3
Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés			

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyára és gyermekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdi meg beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. Magyarországon hetente hal meg egy nő társa általi bántalmazástól. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része településünkön is felderítetlen marad. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján derülhet erre fény, illetve ha már egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

A nők elleni erőszak, brutalitás nyíltan és látens formában egyaránt jelen van, ugyanakkor a nőket érő erőszak, a családon belüli erőszak (CSBE) statisztikai nem kiugróak. A megtörtént esetek következetes kivizsgálása, a gyermekvédelmi, családsegítő szervezetek, szolgálatok azonnali intézkedése jelent előrelépést.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások – anyaothton, családok átmeneti otthona - közvetítése a családsegítő szolgálat által történik. Hiányzik a járásban a krízishelyzetben levő nők és családok azonnali megsegítését szolgáló szolgáltatások közül az anyaothton, illetve a családok átmeneti otthona (CSÁO). Ezeket a szolgáltatásokat lehetne járási szinten is biztosítani, nagy igény lenne rá a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást ellátó szakemberek véleménye és tapasztalatai alapján.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzati képviselő-testületünk 5 tagjából 3 nő, a község alpolgármestere is köztük van. A női lakosságra általában jellemzőbb, hogy a közösség érdekében végzett munkából kiveszik a részüket, jobban mozgósíthatóak önkéntes közösségsszervező munkára, mint a férfiak. Jól mutatja ezt a jelenséget, hogy a településen működő civil szervezet tagságának 70 %-a nő.

A községben azonban a nők érdekvédelme nem tudatos, tervszerű módon történik, nem működik olyan szervezet sem, amely a női érdekvédelmet tűzte volna célul.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon.

Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A kisgyermekes anyák életét igyekszik segíteni a védőnői szolgálat által patronált, civil kezdeményezésként Sásdon létrejött Baba-Mama Klub is, amely a hasonló élethelyzetben, azonos kihívásokkal rendelkező anyák önsegítő csoportja.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a civil szervezetben vagy egyéb módon a közösségi életben aktívan közreműködő helyi lakosok 70 %-a nő, munkájuk elismerése még nem teljes	Nők a közösségért
gyermekintézmények Sásdon találhatóak, a kisgyermekkel történő bejárás nehézkes	Falugondnoki szolgálat a nőkért

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

A népesség öregedésével járó társadalmi demográfiai problémák az elmúlt évtizedekben világszerte az érdeklődés középpontjába kerültek. 2025-re Európa népességének mintegy egyharmada eléri, vagy meghaladja a 60. életévet, ezen belül is a 80 évesnél idősebbek száma különösen jelentős mértékben nő majd. A jövőben az idős emberek az európai népesség növekvő részarányát fogják képezni. Ezt a hatást csak fokozza, hogy az orvostudomány fejlődésével, növekszik a várható élettartam is. Ez a tendencia óriási hatást gyakorol Európa egész társadalmára.

A demográfiai tendenciák és a megélhetési viszonyok arra hívják fel figyelmünket, hogy a társadalom számára komoly kihívás, hogy miképpen kezelje az idősödés problémáját. A társadalmi szerepek közötti differenciálódás, a jövedelemolló egyre erőteljesebb kinyílása, a munkanélküliség magas aránya és a munkajövedelmek reálértékének csökkenése növeli a szociális támogatásra szorulókat számát.

A mai magyar társadalomban jelentős többlet terhet ró egy családra, ha idős beteg hozzátartozójáról gondoskodni kell. A havi biztos munkabért nem pótolja semmilyen ápolásból származó jövedelem, valamint a munkaerőpiacra visszajutás esélye is igen csekély azok számára, akik akár több évet ápolják idős szerettüket. A jelenlegi idős korosztály emlékszik még, mikor a többgenerációs háztartás volt jellemző társadalmunkra, a nők szerepe a gyermek nevelése, a ház körüli munka elvégzése és az idős hozzátartozók ápolása-gondozása volt. Nehéz elfogadni a megváltozott helyzetet, hiszen mára a nők helyzete megváltozott, a család mellett nagy szerepe van a munkavállalásnak.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői

Az idősök életminőségének javítását célzó társadalmi programok a szociális segítség feladatai mellett újszerű kihívásokkal is szembe találják magukat. Demográfiai előrejelzések szerint valamennyi időskorú csoport aránya növekedni fog, de a legidősebbek, azon belül pedig a nők részaránya emelkedik legintenzívebben. A nemek aránya fokozatosan a nők felé tolódott el: 1980-ban ezer férfira 1064, 2001-ben 1102, 2005-ben 1107 nő jutott. Fontos körülmény, hogy a nők várható átlagos élettartama hosszabb, halandósága alacsonyabb, mint a férfiaké. Ennek következtében a 40 évesnél-idősebb korosztályokban nőtöbblet alakul ki, és a kor előre haladtával növekszik.

Az idős korban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

Az országos trenddel egyezően közsgünkben is jellemző a lakónépesség elöregedése, még ha lassú mértékben is jelentkezik. Jelenleg az össznépesség 25,2 %-a, 32 fő tartozik a 60 évnél idősebb korosztályba.

A mai egészségügyi, tudományos, technológiai lehetőségek már biztosítják az időskor jobb egészségben történő megélését. Az időskorúak aktívabban vállalnak részt a közéletben, hatékonyabban járulnak hozzá a saját közösségeik alakításához.

Az öregedő népesség mellett az aktív korúak állásnélkülisége, az alacsony keresettel és nyugdíjjal rendelkezők arányának növekedése jellemző. Az időskorúak anyagi, fizikai, egészségügyi, szellemi

állapota nagyon heterogén képet mutat. A 2011. évi népszámlálás adatai szerint Meződön 25 egyszemélyes háztartás volt. Ez nagyrészt az időskorúakat érinti, hiszen közülük élnek legtöbben egyszemélyes háztartásban, magányosan, akik nélkülözik a családi gondoskodást. Jellemzően alacsony jövedelemmel rendelkeznek, a megélhetési és gyógyszerköltségeik magasak, önálló képességük korlátozott, segítségre, támogatásra szorúlnak. Egy kisebb rétegük számára biztosított a családi gondoskodás, az anyagi biztonság, elérhetőek számukra a fizetős jóléti és kulturális szolgáltatások.

„Növekszik azoknak az idős emberek száma, akinek a nyugdíja, nyugdíjszerű ellátása rendkívül alacsony, és messze elmarad a mindenkori minimálbértől. A jelenleg Magyarországon működő foglalkoztatási rendszer nem kedvez a nyugdíjasok foglalkoztatásának, gyakori érv, hogy a nyugdíjas egy aktív korútól veszi el a munkahelyet, másrészt nyugdíjasként nehéz úgy munkát vállalni, hogy az a nyugdíjat ne veszélyeztesse. Már 45-55 éves korban jelentkeznek elhelyezkedési nehézségek.”⁶

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	17	24	41
2013	14	22	36
2014	15	22	37
2015	11	23	34
2016	10	22	32
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

A vizsgált időszakban csökkent a nyugellátásban részesülők száma.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon kevés van, kivéve ha speciális tudással rendelkeznek. Az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Jellemzően azonban ezek az esetek nem kapnak nagy visszhangot. A társadalmi megítélése azonban még gyakran az, hogy az idősebb ember igyekezzék minél előbb, a rá vonatkozó szabályok szerint az első alkalommal nyugdíjba, ne „vegye el” a lehetőséget, munkahelyet a fiatalok elől. Ezt a megközelítést sokszor maguk az érintettek is magukévá teszik, manapság a társadalmi igazságosság elvévé kezd válni – annak ellenére, hogy valójában nem szolgálja sem a nemzetgazdaság fejlődését, sem pedig az egyén számára az egészséges, aktív időskor megélését.

⁶ Hegyháti Esélyteremtő Programterv

Nem rendelkezünk adatokkal az idők foglalkoztatottsága, a még dolgozni akaró, illetve munkahellyel rendelkező nyugdíjasok pontos számáról.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén						
Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma ?	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	15	0	0%	na.	na.	#ÉRTÉK!
2013	19	1	3%	na.	na.	#ÉRTÉK!
2014	13	0	2%	na.	na.	#ÉRTÉK!
2015	8	0	0%	na.	na.	#ÉRTÉK!
2016	6	1	8%	na.	na.	#ÉRTÉK!
2017	6	1	22%	na.	na.	#ÉRTÉK!
Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR						

Azt azonban leszögezhetjük, hogy az aktív korú, de már nem fiatal, gyakran megfelelő képzettséggel sem rendelkező állástalanok munkába állási esélye a fiatalabbakhoz képest még romlott is, ezért ma már csaknem minden negyedik munkanélküli ebbe a korcsoportba tartozik.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A településen élők, de különösen a korukból, egészségi állapotukból adódóan többszörös hátrányban lévő idők számára a helyben hiányzó közszolgáltatások elérhetőségét az önkormányzat a falugondnoki szolgálat bevezetésének lehetősége híján közösségi gépjármű fenntartásával igyekszik segíteni. Az esetlegesen jelentkező szállítási igények (pl. egészségügyi szakrendelés) mellett rendszeres szállítási feladat a szociális étkeztetésben való részvétel. A Sásdon előállított meleg ebédet minden igénylő számára térítésmentesen lakásra szállítják.

a) Az idők egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma			
Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	19	0	0,00%
2013	20	0	0,00%
2014	25	0	0,00%
2015	26	0	0,00%
2016	27	0	0,00%
2017	27	0	0,00%
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma	
Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	0
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A házi orvosi alapellátást Sásdon 3 körzetben, 3 házi orvosi szolgálatnál vehetik igénybe az idősök. A vállalkozó házi orvosok saját tulajdonú rendelőben fogadják a pácienseket, a rendelők akadálymentesítettek.

A házi orvosi ellátás keretében történik az idősök vizsgálata, gyógykezelése, egészségi állapotuk ellenőrzése, orvosi rehabilitációjuk, szükség esetén szakorvosi, vagy fekvőbeteg gyógyintézeti vizsgálatra, gyógykezelésre való utalásuk. A szolgálatok a napi betegforgalom ellátása mellett jelentős szerepet vállalnak az idősök gondozásában, felvilágosításában.

A leggyakoribb betegségek a magas vérnyomás, melyben a 65 évesnél idősebb korosztály közel fele szenved, a szívizombetegségek, mely a népesség negyedét érinti

Az alapellátáson túl az önkormányzat az időskorúak egészségmegőrzése érdekében az állam által biztosított alanyi jogosultság mellett méltányosságból is támogatást nyújt a gyógyszerköltségekhez, gyógyászati segédeszközök kiváltásához az időskorúak részére települési támogatás útján.

A szakrendelések dombóvári elérhetősége időskorban korlátozott, nehézséget jelent, melyet az önkormányzat szakrendelés járattal segít.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény szerint a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások célja, hogy az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújtson a saját otthonukban az önálló életvitelük fenntartásában azoknak a szociálisan rászorulóknak, akik egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában egyedül nem képesek boldogulni. Az idősök koruk és a gyakran ezzel együtt járó egészségromlás miatt kiemelt célcsoportja a helyi alapellátásnak.

Községünkben jelenleg az időskorúak részére az alábbi kötelezően nyújtandó szociális szolgáltatások segítik az idősök megszokott környezetükben való önellátását.

- étkeztetés,
- Házi segítségnyújtás
- Családsegítés

Sásdon vehető igénybe a társulási intézmény által nyújtott nappali ellátás. A községben civil fenntartó által nyújtott támogató szolgálat és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás érhető még el.

b) Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai				
Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (feltárási állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	110	0	1
2013	1	110	0	1
2014	1	110	0	1
2015	1	110	0	1
2016	1	110	0	1
2017	1	110	0	1

Forrás: TEIR

Önkormányzatunk a Csorba Győző Könyvtárral együttműködve, a Sásdi ÁMK könyvtára szakmai segítségét is igénybe véve mozgókönyvtári szolgáltató helyet működtet a településen, mely naponta elérhető bárki számára, térítésmentes könyvtári, információs és kulturális rendezvények szervezésével közművelődési szolgáltatásokat nyújt.

c) Idősek informatikai jártassága

Településünk idősei körében nem készült felmérés, így teljes körű adatokkal nem rendelkezünk az idősek informatikai jártasságáról. Országos statisztikák szerint az 50-69 éves korosztály nagy lemaradásban van az internet használat terén, ezeknek a hátrányoknak a leküzdése, az egyénben ösztönösen működő gátlások lerombolása, és a megfogalmazódó igények kielégítése érdekében országosan olyan kezdeményezés, képzés indult útjára, amelynek célja a szenior korosztály számítástechnikai oktatása.

A mozgókönyvtári szolgáltató hely szolgáltatásai között megtalálható az internet elérés, amely lehetőséget nyújt a korosztálytól független, széleskörű információk megismeréséhez és kicseréléséhez. Az itt dolgozó könyvtáros információs-technikai segítséget nyújt az érdeklődőknek.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az önkormányzat a nemzedékek közötti szolidaritás, az elfogadás, tolerancia fejlesztését azzal is segíti, hogy a település kulturális rendezvényein különböző korosztályok az aktív szereplők, illetve a fellépők. Ezek a rendezvények egyúttal ismerkedési, kapcsolatépítési lehetőséget is biztosítanak a más-más korosztályhoz tartozók számára.

Az általunk is támogatott aktív idősödés koncepciójában nemcsak arra nyílik lehetőség, hogy a szociális védelmi kiadásokat csökkentjük, és minőséget adjunk az emberi életnek idős korban is, hanem ahhoz is hozzájárul, hogy megoldást találjunk azokra a társadalmi étellel kapcsolatos követelményekre, amelyeket egy idősödő társadalom állít elénk.

Az idős korra való felkészülésnek még nem alakultak ki hagyományai. A nyugdíjba vonulás után megmaradó több szabad idő depresszív tünet-együttest generál. A megbirkózási stratégiák megismerésével, mind szélesebb ismeretterjesztő programok keretében kell segítséget adni az időskori problémák megoldására. Ennek formája a támogató kisebb közösségek létrehozása, mely egyben véd az elmagányosodástól, a fölöslegesség érzésétől is.

Szükség van az alábbi gyakorlatok fejlesztésére, erősítésére:

- rendszeres beszélgetések az időseket érintő témákról;
- fiatalokkal való találkozások, közösségi kapcsolatok kialakítása;
- olyan programokba való bevonás, amely a csoportkohéziót erősíti;
- színházi előadások látogatása, illetve kirándulások szervezése;
- klubfoglalkozások, társas programok, képzőművészeti körök szervezése;
- igény szerint mentálhigiénés gondozás, valamint lelki segélyszolgálat biztosítása.

Az idősebb korosztály egyrészt nagy szakmai tapasztalatokkal rendelkezik, másrészt sokan keresik az aktív elfoglaltság és szabadidő-eltöltés lehetőségeit, így az önkéntességben fontos szerepet játszhatnak.

Önkéntes tevékenység keretében az idősek tudásuk és tapasztalataik révén nagy segítséget nyújthatnak a civil szervezetek működéséhez is. Legfőbb céljaink között szerepel a generációk együttműködését elősegítő programok bevezetése, együttműködés kialakítása a civil és önkormányzati, más-más generáció érdekeit képviselő intézmények között.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékossgal élő emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán, vagy egyáltalán nem képesek élni. Az Országgyűlés a fogyatékossgal élő emberek hátrányainak enyhítésére, esélyegyenlőségük megalapozása, illetve a társadalom szemléletmódjának alakítása érdekében elfogadta a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvényt.

A törvény célja a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása, továbbá a fogyatékos személyek számára nyújtandó komplex rehabilitáció szabályozása, és mindezek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élő személyek számára vonatkozóan helyi adat nem áll rendelkezésre. A 2001. évi népszámláláskor Magyarországon 577 ezer fő volt a fogyatékkal élők száma, ez a népesség 5,7%-át tette ki. Az adatfelvétel - a KSH szerint is - alulbecsüli a fogyatékos népesség adatait, így a létszám 600 ezer főre becsülhető.

A fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy közöttük jelentősebb számban vannak időskorúak, mivel a fogyatékos személyek nagy része nem születésétől fogva sérült, hanem életkora előre haladtával betegség vagy baleset következtében vált azzá. A fogyatékos személyek között a 60 évnél idősebbek aránya 44,8 %, több mint kétszerese a népesség egészében képviselt arányhoz viszonyítva. A fogyatékossgat leginkább valamilyen tartós betegség idézi elő (53,8 %). A fogyatékos személyek 17 %-a szenved születése óta fogyatékossgban.

A 2001. évi népszámlálás kategóriái szerint megállapítható, hogy a fogyatékos személyek közül legnagyobb arányt a testi fogyatékosok és a mozgássérültek képviselik együttesen (43,6%), míg az értelmi fogyatékosok aránya megközelítőleg 10 %, a vakok és gyengén látók aránya 14,4 %. Az egyéb fogyatékossgban szenvedők aránya 21,6 %. Hallás-, beszédzavar fogyatékossgban kb. 10%-uk szenved.

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint a fogyatékos személyek 13,2%-a valamilyen speciális általános iskolában végezte tanulmányait. Az általános iskolánál magasabb fokú végzettséggel legnagyobb számban a mozgássérültek rendelkeznek, kisebb arányban a vakok és a hallássérültek, az értelmi fogyatékos tanulók pedig ebből szinte teljesen kirekesztődnek. A fogyatékos személyek iskolai végzettsége összességében alacsonyabb, mint a népesség egészéé. A népszámlálás adatai szerint a fogyatékos személyek 32%-a nem fejezte be az általános iskolát, s befejezett alapfokú iskolázottsággal csak 39%-uk rendelkezett. Ez a nem fogyatékos személyek iskolai végzettségének arányától messze elmarad. Szakképesítéssel, illetve érettségivel 25%-uk rendelkezik, míg egyetemi, főiskolai végzettsége a fogyatékos személyek 5%-ának van.

Meződön a fogyatékossgal élők számára a célcsoport részére juttatott szociális ellátások számából következtethetünk.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként		
Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2012	5	7
2013	4	5
2014	3	5
2015	3	5
2016	2	4
2017	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

A célcsoport száma és aránya kissé csökkent az elmúlt 5 évben, ugyanakkor fennmaradt az a tendencia, hogy a nők fokozottabban rászorulnak ezen ellátásokra.

a) Fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- rehabilitációs ellátásban részesül,
- aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. (Flt. 57/B §.)

A fogyatékos személyek esetében gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben.

A 2001. évi népszámlálás szerint a fogyatékos személyek foglalkoztatási mutatója 9%-os volt az 1990. évi 16,6%-hoz képest. Ezzel párhuzamosan a munkanélküli fogyatékos személyek 0,7 %-os aránya 2%-ra emelkedett. Ez azzal magyarázható, hogy az érintettek inaktív keresővé (57,5%-ról 76,7%-ra) váltak.

A fogyatékossgal élő emberek még a kevés számú akkreditált foglalkoztatóknál sem tudnak elhelyezkedni, a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedésük szinte lehetetlen. Ráadásul a fogyatékossgal élő foglalkoztatottak egy része:

- nem rendelkezik képesítéssel, szaktudással,
- mentális és fizikai képessége alacsonyabb szintű,

- munkateljesítménye jelentősen elmarad a kívánt normáktól.

A célcsoport foglalkoztathatósági dimenziói:

- nem jelennek meg a helyi munkaügyi kirendeltségeken, ahol az átképzéseket biztosítanák számukra,
- nem jutnak el a segítő szolgáltatások igénybevételéhez (pl. életvezetés, rehabilitációs tanácsadás stb.),
- többségük immobil, azaz fizikálisan is nehezen mozdul el lakóhelyéről.

Fogyatékossgal élők foglalkoztatásának intézményi formája a szociális foglalkoztatás. Környékünkön szociális foglalkoztató nincs.

b) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs információnk arra vonatkozóan, hogy éri-e és milyen mértékben hátrányos megkülönböztetés a településünkön lakó fogyatékkal élőket a foglalkoztatás terén.

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak. Az akadálymentesítési javaslatban célszerű a fogyatékossg jellege és a fogyatékos személyek száma alapján rangsorolni, hogy az akadálymentesítés lépései milyen sorrendben és ütemezéssel kövessék egymást. A rámpa és kijelölt parkoló nemcsak mozgássérült személyek, hanem más csoportok részére is hasznosak (nők, kisgyermekesek, idősek), az információs táblák, a vizuális információk megerősítése akusztikus információkkal, például közlekedési eszközökön alkalmazva. Fontos a célpályázatok felkutatása és az akadálymentesítés komplex, rövid- közép- és hosszú távú terveinek elkészítése. Garanciát jelent rehabilitációs szakmérnök és szakember bevonása a tervezésbe, valamint érintett fogyatékos ember bevonása a tervezés és a megvalósítás teljes folyamatába.

A foglalkoztatás akkor is meghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgálattól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni foglalkoztatási kilátásaik is csökkennek.

c) Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

A saját lakókörnyezetében élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást a támogató szolgálat. A támogató szolgálat többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad segítséget, emellett az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az ön-érdekérvényesítést.

A **támogató szolgáltatás** célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén. A szolgáltatásban 2018-ban 39 fő, ebből 9 fő sásdi lakos ellátott vett részt.

Az 1/2000 (I.7.) SZCSM rendelet 39/B. §. által meghatározott feladatokat látja el:

- a) gondozás,
- b) készségfejlesztés,
- c) tanácsadás,
- d) szállítás,
- e) felügyelet,
- f) gyógypedagógiai segítségnyújtás,
- g) háztartási segítségnyújtás és
- h) esetkezelés

A volt sásdi kistérség 27 településén lát el feladatokat, amelyek

- **Gondozás:** Általános életviteli segítségnyújtás: gyalogos kísérés, lakáson belüli személyi segítség, ügyintézési segítség, közszolgáltatáshoz való hozzáférés segítése, lakásfenntartással kapcsolatos segítségnyújtás, gondozottal közös bevásárlás.

- **Speciális szállítás személyi segítségnyújtással:** rámpával, kerekesszékekben történő szállítás, kísérő személyi segítséget biztosító személyzettel.

Nem kizárólag fogyatékkal élők számára létrehozott, de más célcsoportok mellett számukra is elérhető szociális szolgáltatási formák: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali ellátás.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek egészségi állapotából adódó hátrányok és többletkiadások leküzdéséhez, többféle támogatás vehető igénybe.

- Magasabb összegű családi pótlék a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos kiskorú, illetőleg a tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos nagykorú személy részére
- Fogyatékosági támogatás: a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől független anyagi segítség a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- Rokkantsági járadék a 25. életévének betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80%-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett 18 éven felüliek ellátása
- A szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány adható ki. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott
- járóbeteg-ellátás keretében rendelhető gyógyszerekre - ideértve a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszereket is - gyógyszerkerete erejéig, (az egyéni gyógyszerkeret legfeljebb 12.000,- Ft, az éves eseti keret 6.000,- Ft)
- gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogszabályozó eszközöket is, valamint azok javítására és kölcsönzésére, továbbá
- az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra.
- A súlyos mozgáskorlátozott személyeket közlekedési kedvezmények, gépkocsi szerzési és gépkocsi átalakítási támogatás illeti meg, mely felhasználható személygépkocsi vásárlásához, segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű jármű, vagy járműnek nem minősülő, sík úton önerejéből 10 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes gépi meghajtású kerekesszék vásárlásához. További közlekedési kedvezmény a parkolási igazolvány.
- Személyi jövedelemadó kedvezményre jogosult a súlyosan fogyatékos személy.
- Gépjárműadó mentességre jogosult a súlyos mozgáskorlátozott személy (a súlyos mozgáskorlátozott kiskorút vagy cselekvőképességet korlátozó (kizáró) gondnokság alatt álló súlyos mozgáskorlátozott nagykorú személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő szülő) egy darab, 100 kW teljesítményt el nem érő, nem személytaxiként üzemelő személygépkocsija után legfeljebb 13.000,- forint erejéig.
- Helyi és helyközi utazási jegy- és bérlet kedvezmények (vasúti személyszállítás, helyközi autóbusz közlekedés, helyi közúti közlekedés)
- A fogyatékos gyermek korai fejlesztését és gondozását, fejlesztő felkészítését nyújtó intézmény igénybevételeivel kapcsolatban felmerült utazási költségekhez támogatás jár. Mértéke a menetrend szerinti közforgalmú közlekedési eszközök menetjegy ára.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. Az információs társadalom nyújtotta lehetőségek erősítik az esélyegyenlőséget a fogyatékos személyek számára. A fogyatékos személyt az információs esélyegyenlőség megilleti az információs társadalmi szolgáltatások igénybevételekor. A fizikai akadálymentesítés mellett szükség van a kommunikációs akadálymentesítésre is, hogy látványosan csökkenjen a társadalom közönye, idegenkedése a fogyatékosággal élőkkel szemben.

Amíg a kommunikációs, komplex akadálymentesítés nem történik meg, a fogyatékosággal élők hozzáférése a közszolgáltatásokhoz, információkhoz, kulturális és sportprogramokhoz korlátozott, nehézkes. Ennek leküzdéséhez olyan komplex tervezés és szemlélet szükséges, amellyel már

kiinduláskor figyelembe veszik a fogyatékosok igényeit (pl. épületek, járdák, parkok, beszerzett járművek esetében).

Közlekedési nehézségek miatt az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe, az ide történő eljutásuk (eljuttatásuk) megoldandó feladat. Fogyatékkal élő gyerekek és fiatalok eljutása az iskolába, középiskolába is problémás. A nehézségek leküzdéséhez a támogató szolgálatot kell megerősíteni, annak hatékonyságát kell javítani. Az önkormányzat pedig ehhez nem rendelkezik közvetlen eszközökkel, lévén civil szolgáltató biztosítja ezt az ellátást.

a) Települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A fogyatékkal élők egészségügyi alapellátásokhoz való hozzáférése részben megvalósult a községben. Az önkormányzat épülete, a Faluház több funkciós helyiségei fizikai akadálymentesítése megvalósult. A teljes körű infokommunikációs akadálymentesítés azonban még nem megoldott.

A faluház épülete nyújtja a helyben elérhető közszolgáltatások zömét:

- Az egészségügyi ellátásban a helyszíni háziorvosi és házi gyermekorvosi rendelés itt történik,
- Itt tart félfogadást a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat,
- Itt működik a könyvtári szolgáltató hely,
- A kulturális rendezvények jó része is itt érhető el,
- Ez a helyi közigazgatás székhelye: képviselő-testületi ülések, közmeghallgatás, hivatali helyszíni ügyfélfogadás itt történik.

b) Községi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

A közintézmények közúton jól megközelíthetőek, közelükben a parkolás is biztosított, bár kijelölt parkolóhelyek létesítésére nem került sor.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Bezártság, nem jönnek közösségbe a fogyatékosokkal élők.	Faluház a közösségért, folyamatos korszerűsítés a megfelelő feltételek biztosítására
Közszolgáltatások igénybe vétele nehézkes a fogyatékosokkal élők számára (utazás, tömegközlekedés nehézségei)	Falugondnoki szolgálat
Napi teendők: favágás, fűnyírás, egyéb ház körüli munkák elvégzése nehézséget okoz az egészségi állapotuk miatt nehezen mozgó fogyatékosokkal élők számára	Fogyatékosokkal élők napi életvitelét segítő helyi szolgáltatások

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Önkormányzatunk kötelező és önként vállalt feladatainak ellátása során számít és épít is a civil szervezetek közreműködésére. A közfeladat ellátás civil szervezetekkel való együttműködés útján történő megvalósulását erősíti, hogy néhány jelentős, az önkormányzatok feladatait meghatározó törvény kifejezetten ajánlja a szerződéses feladatellátást.

Jelenleg községünk az alábbi területeken működő civil szervezetek tevékenységére számíthat.

Szociális és gyermekvédelmi ellátás:

Sásdi Faodú Egyesület

Köznevelés:

Engedd, hogy segíthessünk! Közalapítvány

Kultúra, közművelődés, sport:

Meződért Egyesület

Deutsch Klub Magyar-Német Barátság Egyesület

Sásdi Vegyeskar Kulturális Egyesület,

Hegyhát Fúvós Egyesület

Hegyhát Ifjúságáért Egyesület

Őszidő Nyugdíjasklub

Levendula Nyugdíjasklub

Sásdi Honismereti Szakkör

A civil szervezetek nagy része sásdi székhellyel működik, programjaik, rendezvényeik jó része is itt érhető el, de várják a településünk lakóit is.

a) A célcsoportokat érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése

Meződért Egyesület néven 2016-ban a faluközösségért aktívan tenni akaró polgárok civil szervezetet alapítottak. Az egyesület az önkormányzattal közösen szervezett kulturális, közösségi programokban fejtette ki tevékenységét: Nőnap, falunap, gyereknap során aktivizálta a lakosságot.

b) Önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A nemrégiben alakult Meződért Egyesület az önkormányzattal összefogva szervezett közösségi, kulturális és szabadidős programokat a lakók számára.

c) Önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Meződ 1997. év 2013 júliusa között közoktatási intézményei, az óvoda és az iskola, majd az ezek és a zeneiskola, könyvtár, művelődési központ összevonásával létrejött ÁMK közös fenntartására a környékbeli 11 önkormányzattal társulást működtetett. A köznevelésben és a társulások finanszírozásában végbement változások hatására az önkormányzatok a társulást megszüntették. Az

óvodai és bölcsődei feladatok Sásd által történő ellátásáról feladatátadási megállapodást kötött a város 7 községgel, köztük településünkkel is.

A Sásdi Többcélú Kistérségi Társulás, majd a Sásdi Szociális és Gyermekjóléti Társulás feladatkörébe adta a község a családsegítést, a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, a támogató szolgálatot és a gyermekjóléti szolgáltatást.

d) A nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön soha nem működött nemzetiségi önkormányzat.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítéséhez szükséges adatszolgáltatásban részt vettek a településen illetékes szociális, gyermekjóléti, egészségügyi, köznevelési, közművelődési szakemberek. A szakemberekkel online és a személyes kapcsolattartás útján tártuk fel az esetleges, az egyes esélyegyenlőségi csoportokat érintő problémákat. A program tervezet és az intézkedési terv véleményezésére a HEP Fórumon koncentrált. A HEP tervezet Sásd város honlapján, www.sasd.hu. közzétételre kerül, így a programról és az intézkedési tervről a települési állampolgárok is véleményt mondhatnak.

b) Az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása

A képviselő-testületi döntést követően a honlapon az elfogadott dokumentum és intézkedési terv hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatok, intézkedések megismerhetőek lesznek, amellyel biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése. A lakosság a végrehajtással kapcsolatos észrevételeit online, illetve személyesen teheti meg, melyet a HEP fórumokon lehet megvitatni. A terv készítésébe be nem folyt szervezetek ugyanezen úton, a HEP Fórum munkájában résztvevő szervezetek a legalább évente megtartott értékelő ülésen tehetnek észrevételt, javaslatot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. komfort nélküli lakások, fürdőszoba hiánya, a helytelen szemlélet akadályozza a mélyszegénységben élők személyi, testi higiénijának fenntartását 2. a lakásvásárlás, -építés, továbbá a lakás fenntartásával, felújításával, karbantartásával kapcsolatos magas költségek megterhelőek minden családnak, de különösen a fiatalok számára 3. motiváció hiánya jellemző a mélyszegénységben élők körében	1. Közfürdő létesítése 2. Lakáshoz jutás támogatása 3. Foglalkoztathatóság növelése
Gyermekek	1. a digitális írástudás alapvető kompetencia kell legyen az elkövetkező generációk számára 2. a gyerekek idejük nagyobb részét az oktatási intézményekben (Sásdon, más városokban) töltik, kevésbé alakul ki a településhez való kötődésük 3. a gyermekek testi, szellemi fejlődése érdekében elengedhetetlen a rendszeres testmozgás	1. Digitális kompetenciák fejlesztése 2. Közösségi rendezvények a gyermekekért 3. Gyermekeink egészsége
Idősek	1. az időseket fenyegeti a bezártság, korukból és egészségi állapotukból adódó elmagányosodás veszélye 2. az idősek számára lényeges közszolgáltatások legközelebb Sásdon vehetők igénybe, a bejárás korukból és egészségi állapotukból kifolyólag nehézkes 3. napi teendők: favágás, fűnyírás, egyéb ház körüli munkák elvégzése nehézséget okoz a koruk és/vagy egészségi állapotuk miatt nehezen mozgó idősek számára	1. Generációk egymásért 2. Falugondnoki szolgálat az idősekért 3. Idősek napi életvitelét segítő helyi szolgáltatások
Nők	1. a civil szervezetben vagy egyéb módon a közösségi életben aktívan közreműködő helyi lakosok 70 %-a nő, munkájuk elismerése még nem	1. Nők a közösségért 2. Falugondnoki szolgálat a nőkért

	teljes 2. gyermekintézmények Sásdon található, a kisgyermekkel történő bejárás nehézkes	
Fogyatékkal élők	1. bezártság, nem jönnek közösségbe a fogyatékossgal élők 2. közszolgáltatások igénybe vétele nehézkes a fogyatékossgal élők számára (utazás, tömegközlekedés nehézségei) 3. napi teendők: favágás, fűnyírás, egyéb ház körüli munkák elvégzése nehézséget okoz az egészségi állapotuk miatt nehezen mozgó fogyatékossgal élők számára	1. Faluház a közösségért 2. Falugondnoki szolgálat 3. Fogyatékossgal élők napi életvitelét segítő helyi szolgáltatások

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Közfürdő létesítése 2. Lakáshoz jutás támogatása 3. Foglalkoztathatóság növelése	Felelős: önkormányzat, Partnerek: Meződért Egyesület, családsegítő szolgálat, Sásdi Közös Önkormányzati Hivatal, Sásd Város Önkormányzata
Gyermekek	1. Digitális kompetenciák fejlesztése 2. Közösségi rendezvények a gyermekekért 3. Gyermekeink egészsége	Felelős: önkormányzat, Partnerek: Meződért Egyesület, könyvtári szolgáltató hely, Sásdi Közös Önkormányzati Hivatal
Idősek	1. Generációk egymásért 2. Falugondnoki szolgálat az idősekért 3. Idősek napi életvitelét segítő helyi szolgáltatások	Felelős: önkormányzat, Partnerek: Meződért Egyesület, könyvtári szolgáltató hely, Sásdi Közös Önkormányzati Hivatal
Nők	1. Nők a közösségért 2. Falugondnoki szolgálat a nőkért	Felelős: önkormányzat, Partnerek: Meződért Egyesület, Sásdi Közös Önkormányzati Hivatal
Fogyatékkal élők	1. Faluház a közösségért 2. Falugondnoki szolgálat 3. Fogyatékossgal élők napi életvitelét segítő helyi szolgáltatások	Felelős: önkormányzat, Partnerek: Meződért Egyesület, könyvtári szolgáltató hely, Sásdi Közös Önkormányzati Hivatal

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák munkajövedelemből élő, megbecsült tagjai a közösségnek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők aktívan keressék az élethelyzetüket javító megoldásokat.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek települési kötődésének kialakulását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek napi életvitelének segítésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a közösségi életben mutatott aktivitásuk megbecsülését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők számára a korábbi életvitelük fenntartását biztosító szolgáltatásokra.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Célcsoport: romák, mélyszegénységben élők

Intézkedés címe:	Közfürdő létesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	komfort nélküli lakások, fürdőszoba hiánya, a helytelen szemlélet akadályozza a mélyszegénységben élők személyi, testi higiéniájának fenntartását
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	egyenlő esélyekkel jusson mindenki a személyi higiéniát biztosító szolgáltatáshoz, és vegyen is igénye e szolgáltatásokat
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Bárki számára elérhető szolgáltatást nyújtó közfürdő és mosoda létesítése, 2. Napenergia az olcsóbb működtetéshez, 3. Az önkormányzat és az egyesület szolgáltatást ismertető, igényfelkeltő tájékoztató tevékenysége, hogy minden érintettnek legyen igénye és váljék megszokottá a rendszeres használat
Résztvevők és felelős	önkormányzat,
Partnerek	Meződért Egyesület, családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2019. május 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	a szolgáltatást átlagosan 8-10 személy vegye igénybe
Kockázatok és csökkentésük eszközei	nem ismert
Szükséges erőforrások	anyagi forrás létesítésre közfoglalkoztatási és vidékfejlesztési pályázatban (15 millió forint), a fenntartásra a költségvetésben, a szükséges humán erőforrás rendelkezésére áll

Intézkedés címe:	Lakáshoz jutás támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a lakásvásárlás, -építés, továbbá a lakás fenntartásával, felújításával, karbantartásával kapcsolatos magas költségek megterhelőek minden család, de különösen a fiatalok számára,
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid táv: főként a fiatalok lakáshoz jutásának segítése, a helyben maradás ösztönzése hosszú táv: a meglévő lakásállomány minőségének fenntartása, fejlesztése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	lakásvásárlás, -építés, korszerűsítés és felújítás anyagi támogatása a magánszemélyek számára, helyi rendeletben foglaltak szerint, melynek továbbfejlesztése is megfontolandó
Résztvevők és felelős	önkormányzat
Partnerek	Meződért Egyesület, Sásdi Közös Önkormányzati Hivatal
Határidő(k) pontokba szedve	2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	támogatásban részesülők száma évente 5-6 család, mintegy 1 millió forint értékben
Kockázatok és csökkentésük eszközei	a támogatási lehetőség nem jut el minden érintetthez, mely a partnerek tájékoztató, figyelemfelhívó tevékenységével csökkenthető
Szükséges erőforrások	anyagi erőforrás, rendelkezésre áll a költségvetésben

Intézkedés címe:	Foglalkoztathatóság növelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	motiváció hiánya jellemző a mélyszegénységben élők körében
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid táv: szemléletformáló foglalkozáson, képzésen történő részvétel hosszú táv: látókör szélesítése, tudatos életvezetés kialakítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Alacsony iskolai végzettségű, rossz munkaerő-piaci esélyekkel rendelkező lakosság munkaerő-piaci esélyeinek javítása: a helyi és egyéni szükségletekre és adottságokra reflektáló felnőttoktatási és felnőttképzési tevékenységek megvalósítása. Munkaerő-piaci esélyeket javító szemléletformáló képzések, tréningek különböző témakörökben: Tudatos gyermekvállalás, Kapcsolatépítés, Lehetőségeim és korlátaim, Munka és család, Önismereti kerék, Munkaerőpiaci felkészítő tréning, Vállalkozóvá válási ismeretek, Motiváció és képességfejlesztési ismeretek Pénzügy és gazdálkodás, Digitális írástudás, IKT-Excel, Házi praktikák. A Sásdon szervezett egy napos képzésekre való szállításról az önkormányzat gondoskodik.
Résztvevők és felelős	önkormányzat
Partnerek	családsegítő szolgálat, Meződért Egyesület, Sásdi Közös Önkormányzati Hivatal, Sásd Város Önkormányzata
Határidő(k) pontokba szedve	2019. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	a programokon részt vettek száma legalább 15 fő, felnőttképzési szerződés alapján
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdektelenség, mely a partnerek bevonásával és aktív toborzó tevékenységével csökkenthető
Szükséges erőforrások	anyagi és humán erőforrás az EFOP392 projektben rendelkezésre áll

Célcsoport: gyermekek

Intézkedés címe:	Digitális kompetenciák fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a digitális írástudás alapvető kompetencia kell legyen az elkövetkező generációk számára
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	a digitális írástudás a gyermekek, fiatalok alapvető készsége legyen
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. teleház szolgáltatások a Faluházban a mozgókönyvtári szolgáltatás keretében, pl. internetelérés, tanácsadás stb. 2. Digitális Jólét Pont továbbfejlesztése, foglalkozások tartása a fiatalok számára a digitális kompetenciák kialakítása és fejlesztése érdekében
Résztevők és felelős	önkormányzat
Partnerek	Meződért Egyesület
Határidő(k) pontokba szedve	2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	a szolgáltatásokat igénybe vevők számára, 8-10 fő fiatal
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdektelenség a programok iránt, mely az egyesület által kifejtett toborzó tevékenységgel csökkenthető
Szükséges erőforrások	humán erőforrás előteremtése szükséges pl. pályázati forrásból vagy önkéntes munkából stb. a foglalkozások megtartására, a teleház szolgáltatásaira rendelkezésre áll

Intézkedés címe:	Közösségi rendezvények a gyermekekért
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a gyerekek idejük nagyobb részét az oktatási intézményekben (Sásdon, más városokban) töltik, kevésbé alakul ki a településhez való kötődésük
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid táv: meződi gyermekközösség kialakítása, ösztönzése Hosszú táv: lokálpatriotizmusra nevelés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	kulturális, közösségi programok: ünnepek, kirándulások szervezése, könyvtár gyerekprogramjai
Résztvevők és felelős	önkormányzat
Partnerek	könyvtári szolgáltató hely, Meződért Egyesület,
Határidő(k) pontokba szedve	2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	programokon résztvevő gyerekek, fiatalok száma, kb. 20 fő
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdektelenség, mely az aktív toborzó tevékenységgel csökkenthető
Szükséges erőforrások	humán erőforrás rendelkezésre áll, anyagi forrás részben a költségvetésben, részben pályázati forrásból biztosítható

Intézkedés címe:	Gyermekeink egészsége
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a gyermekek testi, szellemi fejlődése érdekében elengedhetetlen a rendszeres testmozgás
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	a gyermekek egészséges életmódra nevelése, a mozgásigényük kielégítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. játszótér, sportpálya működtetése, 2. folyamatos korszerűsítés, újabb sportolásra alkalmas eszközök telepítése
Résztvevők és felelős	önkormányzat
Partnerek	Meződért Egyesület, Sásdi Közös Önkormányzati Hivatal
Határidő(k) pontokba szedve	2020. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	a sportpályát, játszótérrel rendszeresen igénybe vevő gyermekek, fiatalok száma, mintegy 10-15 fő
Kockázatok és csökkentésük eszközei	a családok részéről érdektelenség, mely az egyesület figyelemfelhívó, tájékoztató tevékenységével csökkenthető, a fejlesztés anyagi forrásának hiánya, mely pályázati forrás bevonásával csökkenthető
Szükséges erőforrások	pályázati forrásból biztosítható a fejlesztés anyagi forrása, a fenntartás költségei az éves költségvetésben rendelkezésre állnak

Célcsoport: nők

Intézkedés címe:	Nők a közösségért
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a civil szervezetben vagy egyéb módon a közösségi életben aktívan közreműködő helyi lakosok 70 %-a nő, munkájuk elismerése még nem teljes
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	legyenek mindenki által megbecsülve a közösségért aktívan tenni akaró nők, az önkormányzat és a lakosság is ismerje, értékelje és segítse elő a további munkájukat, tevékenységüket
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	a közösségi rendezvények, ünnepek szervezése terén az egyesület munkájának elismerése: további együttműködés ösztönzése, az egyesület saját szervezésű rendezvényeihez anyagi és tárgyi feltételek biztosítása, az együttműködő, elismerő önkormányzati attitűd közvetítése a lakosság felé
Résztvevők és felelős	önkormányzat
Partnerek	Meződért Egyesület,
Határidő(k) pontokba szedve	2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	az egyesület munkájának elismerése, programon résztvevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	nem ismert
Szükséges erőforrások	humán erőforrás rendelkezésre áll

Intézkedés címe:	Falugondnoki szolgálat a nőkért
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a gyermekintézmények Sásdon találhatóak, a kisgyermekkel történő bejárás nehézkes
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	megkönnyíteni a kisgyermekes anyák számára a sásdi gyermekintézményekbe való bejutást
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Falugondnoki szolgálat létesítésével, rendszeres járat indításával segíteni a sásdi óvodába, bölcsődébe, iskolába való bejutást, a gyermekek szállítását.
Résztvevők és felelős	önkormányzat
Partnerek	Meződért Egyesület, Sásdi Közös Önkormányzati Hivatal
Határidő(k) pontokba szedve	2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	falugondnoki szolgálat felállítása, működtetése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázati kiírás (miniszteri befogadás) híján nem részesül állami normatív támogatásban a szolgálat, saját erőből pedig nem tartható fenn
Szükséges erőforrások	a működtetéshez szükséges erőforrás (normatív támogatás, évi 2,5 millió forint) csak állami költségvetésből teremthető elő

Célcsoport: idősek

Intézkedés címe:	Generációk egymásért
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	az időseket fenyegeti a bezártság, korukból és egészségi állapotukból adódó elmagányosodás veszélye
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid távon: elérni, hogy az idősek nyissanak a közösség felé, vegyenek részt a település közösségi életében hosszú távon: tudatosítani a generációk egymásrautaltságát
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	generációs együttélést segítő, családtagok részére közösen szervezett programok: pl. Falunap programjai, idősek napja, egyéb ünnepkörhöz kötött programok
Résztvevők és felelős	önkormányzat
Partnerek	Meződért Egyesület, könyvtári szolgáltató hely
Határidő(k) pontokba szedve	2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	növekedjen a programokon résztvevő idősek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdektelenség, mely a partnerek bevonásával csökkenthető
Szükséges erőforrások	humán erőforrás rendelkezésre áll, anyagi erőforrás részben az efop153projektben, részben az éves költségvetésben tervezve

Intézkedés címe:	Falugondnoki szolgálat az idősekért
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	az idősek számára lényeges közszolgáltatások legközelebb Sásdon vehetők igénybe, a bejárás korukból és egészségi állapotukból kifolyólag nehézkes
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	megkönnyíteni a nehezen mozduló idősek számára a közszolgáltatások elérését
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Falugondnoki szolgálat létesítésével, rendszeres járat indításával segíteni az orvoshoz, gyógyszertárba, szakrendelőbe való bejutást, a bevásárlást stb.
Résztvevők és felelős	önkormányzat
Partnerek	Meződért Egyesület, Sásdi Közös Önkormányzati Hivatal
Határidő(k) pontokba szedve	2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	falugondnoki szolgálat felállítása, működtetése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázati kiírás (miniszteri befogadás) híján nem részesül állami normatív támogatásban a szolgálat, saját erőből pedig nem tartható fenn
Szükséges erőforrások	a működtetéshez szükséges erőforrás (normatív támogatás, évi 2,5 millió forint) csak állami költségvetésből teremthető elő

Intézkedés címe:	Idősek napi életvitelét segítő helyi szolgáltatások
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	napi teendők: favágás, fűnyírás, egyéb ház körüli munkák elvégzése nehézséget okoz a koruk és/vagy egészségi állapotuk miatt nehezen mozgó idősek számára
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	az idősek számára a korábban megszokott életvitelhez segítség nyújtása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	közmunkásokkal segíti az önkormányzat az idősek napi életvitelének fenntartását, ház körüli munkák (favágás, tüzelő behordás, fűnyírás, hóeltakarítás stb.) elvégzésével
Résztvevők és felelős	önkormányzat
Partnerek	Meződért Egyesület,
Határidő(k) pontokba szedve	2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	szolgáltatást igénybe vevő idősek száma, évente 10-15 fő
Kockázatok és csökkentésük eszközei	az idősek nem ismerik vagy nem merik igénybe venni a szolgáltatást, mely az egyesület információs, ajánló tevékenységével csökkenthető
Szükséges erőforrások	humán erőforrás közfoglalkoztatási pályázatból rendelkezésre áll

Célcsoport: fogyatékkal élők

Intézkedés címe:	Faluház a közösségért
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	bezártság, nem jönnek közösségbe a fogyatékkal élők
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	elérni, hogy a fogyatékkal élők nyissanak a közösség felé, vegyenek részt a közösségi programokon
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Faluház alkalmassá tétele a közösségi rendezvények megtartására, folyamatos felújítás, akadálymentesítés, korszerűsítés (energiaellátás megújítása, energiahatékonyságot növelő beruházások) az itt elérhető szolgáltatások, programok megfelelő háttérének biztosítására.
Résztvevők és felelős	önkormányzat
Partnerek	Meződért Egyesület, könyvtári szolgáltató hely
Határidő(k) pontokba szedve	2020. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	növekedjen a programokon résztvevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	anyagiak hiánya, amely pályázati forrásból teremthető elő
Szükséges erőforrások	pályázati forrás, mintegy 12 millió forint rendelkezésre áll a faluház korszerűsítéséhez

Intézkedés címe:	Falugondnoki szolgálat
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Közszolgáltatások igénybe vétele nehézkes a fogyatékossgal élők számára (utazás, tömegközlekedés nehézségei).
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	a közszolgáltatásokhoz jutás segítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Falugondnoki szolgálat létesítésével, rendszeres járat indításával segíteni a közszolgáltatások igénybe vételét a fogyatékossgal élők számára: orvosjárat, gyógyszerkiváltás, szakrendelőbe szállítás stb.
Résztvevők és felelős	önkormányzat
Partnerek	Meződért Egyesület, Sásdi Közös Önkormányzati Hivatal
Határidő(k) pontokba szedve	2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	falugondnoki szolgálat felállítása, működtetése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázati kiírás (miniszteri befogadás) híján nem részesül állami normatív támogatásban a szolgálat, saját erőből pedig nem tartható fenn
Szükséges erőforrások	a működtetéshez szükséges erőforrás (normatív támogatás, évi 2,5 millió forint) csak állami költségvetésből teremthető elő

Intézkedés címe:	Fogyatékossgal élők napi életvitelét segítő helyi szolgáltatások
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	napi teendők: favágás, fűnyírás, egyéb ház körüli munkák elvégzése nehézséget okoz az egészségi állapotuk miatt nehezen mozgó fogyatékossgal élők számára
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	a fogyatékossgal élők számára a napi életvitelhez segítség nyújtása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	közmunkásokkal segíti az önkormányzat a mozgásukban korlátozott fogyatékossgal élők napi életvitelének fenntartását, ház körüli munkák (favágás, tüzelő behordás, fűnyírás, hóeltakarítás stb.) elvégzésével
Résztvevők és felelős	önkormányzat
Partnerek	Meződért Egyesület,
Határidő(k) pontokba szedve	2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	szolgáltatást igénybe vevő fogyatékossgal élők száma, évente 1-2 fő
Kockázatok és csökkentésük eszközei	a rászorulóknak nem ismerik vagy nem merik igénybe venni a szolgáltatást, mely az egyesület információs, ajánló tevékenységével csökkenthető
Szükséges erőforrások	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)
3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sor száma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés és összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Közfürdő létesítése	komfort nélküli lakások, fürdőszoba hiánya, a helytelen szemlélet akadályozza a mélyszegénységben élők személyi, testi higiénijának fenntartását	egyenlő esélyekkel jusson mindenki a személyi higiéniaért biztosított szolgáltatáshoz, és legyen is igénye a szolgáltatások igénybe vételére	költségvetési rendelet	bárki számára elérhető szolgáltatást nyújtó közfürdő és mosoda létesítése, napenergia az olcsóbb működtetéshez, az önkormányzat és az egyesület szolgáltatást ismertető, igényfelkeltő tájékoztató tevékenysége, hogy minden érintettnek legyen igénye és váljék megszokottá a rendszeres használat	önkormányzat, egyesület	2019. május 31.	a szolgáltatást átlagosan 8-10 személy vegye igénybe	létesítésre anyagi forrás, közfoglalkoztatási és vidékfejlesztési pályázatban (15 millió forint), a fenntartás a költségvetésben rendelkezésére áll	fenntartható
2	Lakáshoz jutás támogatása	a lakásvásárlás, -építés, továbbá a lakás fenntartásával, felújításával, karbantartásával kapcsolatos magas költségek megterhelőek minden családnak, de	főként a fiatalok lakáshoz jutásának segítése a helyben maradás érdekében is, a meglévő lakásállomány minőségének fenntartása,	költségvetési rendelet, lakástámogatási rendelet	lakásvásárlás, -építés, korszerűsítés és felújítás támogatása a magánszemélyek számára, helyi rendeletben foglaltak szerint, melynek továbbfejlesztése is	önkormányzat	2022. december 31.	támogatásban részesülők száma évente 5-6 család, mintegy 1 millió forint értékben	anyagi erőforrás, rendelkezésre áll a költségvetésben	fenntartható

		különösen a fiatalok számára	fejlesztése		megfontolandó					
3	Foglalkoztathatóság növelése	motiváció hiánya jellemző a mélyszegénységben élők körében	látókör szélesítése, tudatos életvezetés kialakítása, szemléletformáló foglalkozáson, képzésen történő részvétel	pályázat projektleírás	Alacsony iskolai végzettségű, rossz munkaerő-piaci esélyekkel rendelkező lakosság munkaerő-piaci esélyeinek javítása: szemléletformáló képzések, tréningek	önkormányzat	2019. december 31.	a programokon részt vettek száma legalább 15 fő, felnőttképzési szerződés alapján	anyagi és humán erőforrás az EFOP392 projektben rendelkezésre áll	nem tartható fenn
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Digitális kompetenciák fejlesztése	a digitális írástudás alapvető kompetencia kell legyen az elkövetkező generációk számára	a digitális írástudás a gyermekek, fiatalok alapvető készsége legyen	költségvetési rendelet	teleház szolgáltatások a Faluházban a mozgókönyvtári szolgáltatás keretében, Digitális Jólét Pont továbbfejlesztése, foglalkozások tartása a fiatalok számára	önkormányzat	2022. december 31.	a szolgáltatásokat igénybe vevők száma, 8-10 fő	humán erőforrás előteremtése szükséges pl. pályázati forrásból vagy önkéntes munkából stb.	fenntartható
2	Közösségi rendezvények a gyermekekért	a gyerekek idejük nagyobb részét az oktatási intézményekben (Sásdon, más városokban) töltik, kevésbé alakul ki a településhez való kötődésük	meződi gyermekközösség, lokálpatriotizmus kialakítása	költségvetési rendelet	kulturális, közösségi programok: ünnepek, kirándulások szervezése, könyvtár gyerekprogramjai	önkormányzat, Meződéri Egyesület	2022. december 31.	a programokon résztvevő gyerekek, fiatalok száma, kb. 20 fő	humán erőforrás rendelkezésre áll, anyagi forrás részben a költségvetésben, részben pályázati forrásból biztosítható	fenntartható
3	Gyermekeink egészsége	a gyermekek testi, szellemi fejlődése érdekében elengedhetetlen a rendszeres testmozgás	a gyermekek egészséges életmódra nevelése, a mozgásigényük kielégítése	költségvetési rendelet	játszótér, sportpálya működtetése, folyamatos korszerűsítése, újabb sportolásra alkalmas eszközök telepítése	önkormányzat	2020. december 31.	a sportpályát, játszótér rendszeresen igénybe vevő gyermekek, fiatalok száma, mintegy 10-15 fő	pályázati forrásból biztosítható a fejlesztés, a fenntartás költségei az éves költségvetésben biztosíthatók	fenntartható

III. A nők esélyegyenlősége										
1	Nők közösségért	a civil szervezetben vagy egyéb módon a közösségi életben aktívan közreműködő helyi lakosok 70 %-a nő, munkájuk elismerése még nem teljes	legyenek mindenki által megbecsülve a közösségért aktívan tenni akaró nők, az önkormányzat és a lakosság is értékelje és segítse elő a további munkájukat, tevékenységüket		a közösségi rendezvények, ünnepek szervezése terén az egyesület munkájának elismerése: további együttműködés ösztönzése, az egyesület saját szervezésű rendezvényeihez anyagi és tárgyi feltételek biztosítása, az együttműködő, elismerő önkormányzati attitűd közvetítése a lakosság felé	önkormányzat, egyesület	2022. december 31.	az egyesület munkájának elismerése, programon résztvevők száma	humán erőforrás	fenntartható
2	Falugondnoki szolgálat a nőkért	a gyermekintézmények Sásdon találhatóak, a kisgyermekkel történő bejárás nehézkes	megkönnyíteni a kisgyermekes anyák számára a sásdi gyermekintézményekbe való bejutást		Falugondnoki szolgálat létesítésével, rendszeres járat indításával segíteni a sásdi óvodába, bölcsődébe, iskolába való bejutást, a gyermekek szállítását.	önkormányzat,	2022. december 31.	falugondnoki szolgálat felállítása, működtetése	anyagi erőforrás pályázatból teremthető elő	fenntartható
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Generációk egymásért	az időseket fenyegeti a bezártság, korukból és egészségi állapotukból adódó elmagányosodás veszélye	elérni, hogy az idősek nyissanak a közösség felé, vegyenek részt a település közösségi életében, a generációk egymásrataltságát tudatosítani	pályázati projektleírás	generációs együttélést segítő, családtagok részére közösen szervezett programok: pl. Falunap programjai, idősek napja, egyéb ünnepkörhöz kötött programok	önkormányzat, egyesület	2022. december 31.	növekedjen a programokon résztvevő idősek száma	humán erőforrás rendelkezésre áll, anyagi erőforrás részben az efop153projektben, részben az éves költségvetésben tervezve	fenntartható
2	Falugondnoki szolgálat az idősekért	az idősek számára lényeges közszolgáltatások legközelebb Sásdon vehetők igénybe, a bejárás korukból és egészségi állapotukból kifolyólag nehézkes	megkönnyíteni a nehezen mozgó idősek számára a közszolgáltatások elérését		Falugondnoki szolgálat létesítésével, rendszeres járat indításával segíteni az orvoshoz, gyógyszerértárba, szakrendelőbe való bejutást, a bevásárlást stb.	önkormányzat	2022. december 31.	falugondnoki szolgálat felállítása, működtetése	anyagi erőforrás pályázatból teremthető elő	fenntartható

3	Idősek napi életvitelét segítő helyi szolgáltatások	napi nehézségek: favágás, fűnyírás, egyéb ház körüli munkák elvégzése nehézséget okoz a koruk és/vagy egészségi állapotuk miatt nehezen mozgó idősek számára	az idősek számára a korábban megszokott életvitelhez segítség nyújtása	költségvetési rendelet	közmunkásokkal segíti az önkormányzat az idősek napi életvitelének fenntartását, ház körüli munkák (favágás, tüzelő behordás, fűnyírás, hóeltakarítás stb.) elvégzésével	önkormányzat	2022. december 31.	szolgáltatást igénybe vevő idősek száma, évente 10-15 fő	humán erőforrás közfoglalkoztatás i pályázatból	fenntartható

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Faluház a közösségért	Bezártság, nem jönnek a közösségbe a fogyatékosokkal élők	elérni, hogy a fogyatékkal élők nyissanak a közösség felé, vegyenek részt a közösségi programokon		Faluház alkalmassá tétele a közösségi rendezvények megtartására, folyamatos felújítás, akadálymentesítés, korszerűsítés (energiaellátás megújítása, energiahatékonyságot növelő beruházások) az itt elérhető szolgáltatások, programok megfelelő háttérének biztosítására	önkormányzat, egyesület	2020. december 31.	növekedjen a programokon résztvevő családok száma	pályázati forrás, mintegy 12 millió forint rendelkezésre áll	fenntartható
2	Falugondnoki szolgálat	Közszolgáltatások igénybe vétele nehézkes a fogyatékosokkal élők számára (utazás, tömegközlekedés nehézségei)	a közszolgáltatásokhoz jutás segítése		Falugondnoki szolgálat létesítésével, rendszeres járat indításával segíteni a közszolgáltatások igénybe vételét a fogyatékosokkal élők számára: orvos, gyógyszerész, szakrendelésre szállítás stb.	önkormányzat	2022. december 31.	falugondnoki szolgálat felállítása, működtetése	anyagi erőforrás pályázatból teremthető elő	fenntartható
3	Fogyatékosokkal élők napi életvitelét segítő helyi szolgáltatások	napi teendők: favágás, fűnyírás, egyéb ház körüli munkák elvégzése nehézséget okoz a nehezen mozgó fogyatékosokkal élők számára	fogyatékosokkal élők számára a napi életvitelhez segítség nyújtása	költségvetési rendelet	közmunkásokkal segíti az önkormányzat a fogyatékosokkal élők napi életvitelének fenntartását, ház körüli munkák elvégzésével	önkormányzat	2022. december 31.	szolgáltatást igénybe vevő fogyatékosokkal élők száma, évente 1-2 fő	humán erőforrás közfoglalkoztatás i pályázatból	fenntartható

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa társulásban fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony alapján kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményétől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokat szakmai programjukban, éves munkatervükben részletesen kifejtve szerepeltessék, illetve javasolja, hogy ezek megvalósítása érdekében intézményi szintű akcióterveket, cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot (a továbbiakban: HEP Fórum) hoz létre és működtet. A Sásdon működő HEP Fórum sajátossága, hogy a településünk a közös feladatellátás tekintetében szorosan együttműködő 7 önkormányzat: Sásd, Meződ, Baranyaszentgyörgy, Felsőegerszeg, Palé, Varga és Váznok települések önkormányzatai által alkotott helyi esélyegyenlőségi programok közös megvalósítására, ezen önkormányzatok közös szervezeteként működik.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy a HEP IT-ben vállalt feladatok településeinken maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre, melynek tagjai:

Meződ Község Önkormányzata

Sásd Város Önkormányzata

Baranyaszentgyörgy Község Önkormányzata

Felsőegerszeg Község Önkormányzata

Palé Község Önkormányzata

Varga Község Önkormányzata

Váznok Község Önkormányzata

Sásd Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata

Sásdi Általános Művelődési Központ Óvodája és Bölcsődéje

Sásdi Általános Művelődési Központ Községi Könyvtára és Művelődési Központja

Sásdi Szociális Társulás

Sásdi Szociális Szolgálat

Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ
Szigetvári Tankerületi Központ Sásdi Irodája
Sásdi Általános Iskola
Sásdi Alapfokú Művészeti Iskola
PSZC Sásdi Vendéglátóipari Szakközépiskola
Közös Jövőért Egyesület
Meződért Egyesület
Paléért Egyesület
Vargáért Egyesület
Vázsnokért Egyesület
Sásdi Őszidő Nyugdíjas Klub
Levendula klub
Sásdi Faodú Egyesület
Védőnői szolgálatok
Engedd, hogy segíthessünk! Alapítvány
Hegyhát Ifjúságáért Egyesület
Sásd és Térsége Nkft.
Baranyaszentgyörgy, Varga és Vázsnok falugondnoki szolgálatának
egy-egy képviselője.

A HEP Fórum feladatai:

- a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselőtestületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaira, az egyes településekre és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthat a HEP Fórum, az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról a HEP Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik. A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

Az Önkormányzat biztosítja, hogy a település minden lakója, az önkormányzat intézményei és azok munkatársai, valamint az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program, ennek módja a község honlapján történő közzététel, illetőleg a papír alapú dokumentumba való betekintés lehetősége az önkormányzat hivatalában.

A program eredményes megvalósulását döntően befolyásolja, hogy az érintettek elkötelezettek-e és aktív részvételükkel támogatják-e a program végrehajtását. Éppen ezért szükséges minden elérhető eszközt és helyi médiumot (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó stb.) bevonni a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum rendszeres összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Polgármester felel. Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum szervezésében való közreműködés, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása. Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével. Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program. Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat. Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához. Kötelessége az

egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A településközi szervezésre tekintettel a HEP Fórum tagjai sorából vezetőt választ. A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen,
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői – ha szükséges, intézményi akciótervben - gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselő-testületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén a HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben a HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

A HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

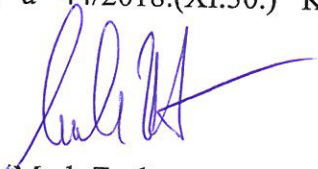
4. Elfogadás módja és dátuma

Meződ Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

Ezt követően Meződ Község Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 44/2018.(XI.30.) KTH számú határozatával elfogadta.

Meződ, 2018. december 4.

Merk Zsolt
polgármester

Meződ Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

2018. 12. 22.

Sásd Város Önkormányzata

2018. 12. 06.

Baranyaszentgyörgy Község Önkormányzata

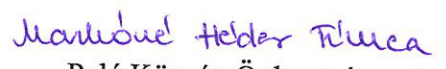

2018. 12. 06.

Felsőegerszeg Község Önkormányzata

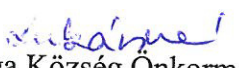

2018. 12. 05.

Palé Község Önkormányzata

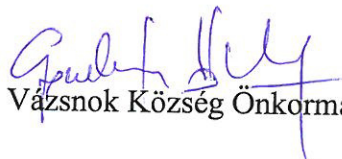

2018. 9. 01. 29.

Varga Község Önkormányzata

2018. 12. 17.

Vázsnok Község Önkormányzata

2018. 12. 22.

Sásdi Szociális Társulás

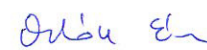

2018. 12. 10.

Sásd Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata

2018. 12. 05.

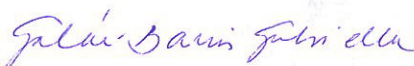

Sásdi Szociális Szolgálat

2018. 12. 13.

Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ

2018. 12. 14.

Sásdi Általános Művelődési Központ Óvodája és Bölcsődéje

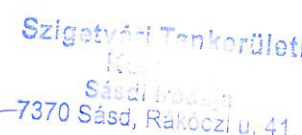
2018. 12. 13.

Sásdi Általános Művelődési Központ Városi Könyvtára és Művelődési Központja

2018. 12. 13.

Szigetvári Tankerületi Központ Sásdi Irodája
7370 Sásd, Rakóczi u. 41.

2018. 9. 01. 21.

Sásdi Általános Iskola

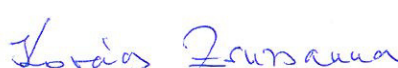

2018. 9. 01. 18.

Sásdi Alapfokú Művészeti Iskola

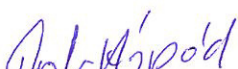

2018. 12. 19.

PSZC Sásdi Vendéglátóipari Szakközépiskola

2018. 12. 20.

Közös Jövőért Egyesület

2018. 9. 01. 25.

Meződért Egyesület

2018. 12. 05.

Paléért Egyesület
7370 Palé, Árpád u. 25.
Adószám: 18844458-1-07

2018. 9. 01. 29

Luzsármé Lunkach Anita
Vargáért Egyesület

2018. 12 05

Váznokért Egyesület

2018. 9. 01. 28.

Sásdi Oszidő Nyugdíjas Klub

2018. 12.05

Levendula Klub

2018. 9.02.07.

Nóra Csizsán
Sásdi Faodú Egyesület

2018. 12. 04.

Größe Solid Edut.

Védőnői szolgálatok

2018. 9. 01. 07.

Falugondnoki szolgálat Baranyaszentgyörgy

2018.9.01.22.

Falugondnoki szolgálat Varga

2018. 12.05.....

Borsayás É

2018. .... 12.22.

Engedd, hogy segíthessünk! Alapítvány

2018. 12. 12.

Hegyhát Ifjúságáért Egyesület

2018. ....12.10.

Sásp. T.ú.ú.
Sásd és Térésége Nkft.

Sásd és Térsége Nonprofit Kft.
7370 Sásd, Rákóczi út 41.
Adószám: 22787484-1-02
Cégnyilvántartási szám: 0209076105

HEP elkészítési jegyzék⁷

NÉV ⁸	HEP részei ⁹					Aláírás ¹⁰
	A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	A nők helyzete, esélyegyenlősége	Az idősök helyzete, esélyegyenlősége	A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	
Baranyaszentgyörgy Község Önkormányzata	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Sásd Város Önkormányzata	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Felsőegerszeg Község Önkormányzata	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Palé Község Önkormányzata	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	Maribuei Heléna Ruzsa
Varga Község Önkormányzata	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	Lusdamei
Vázsnok Község Önkormányzata	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	Gulafy

⁷ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁸ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁹ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

¹⁰ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

Meződért Egyesület	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>elölvez</i>
Paléért Egyesület	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Paléért Egyesület 7370 Palé, Árpád u. 25. Adószám: 18844459-1-0
Vargáért Egyesület	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Kisbéri Lombach Ártó</i>
Váznokért Egyesület	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Bonyár É</i>
Sásdi Őszidő Nyugdíjas Klub	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Vagy János</i>
Levendula klub	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Orbán</i>
Sásdi Faodú Egyesület	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Woon Cséda</i>
Védőnői szolgálatok	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Götzerné Scheid Edit Kedenc Sásdi körzet gazdálkodási: 020097597 sz.: II-23-5/2/2004 Tel.: 72/ 475-259 06 20 475 6977
Engedd, hogy segíthessünk! Alapítvány	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Róka György</i>
Hegyhát Ifjúságért Egyesület	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Horváth</i>
falugondnoki szolgálat Baranyaszentgyörgy	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Vagy János</i>
falugondnoki szolgálat Varga	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>K</i>

Sásd Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Orsós</i>
Sásdi ÁMK Óvodája és Bölcsődéje	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Művelődési Központ</i>
Sásdi ÁMK Városi Könyvtára és Művelődési Központja	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Meggyes</i> <i>Bónida</i>
Sásdi Szociális Társulás	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Róth Gyula</i>
Sásdi Szociális Szolgálat	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Orsós</i>
Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Nagy</i>
Szigetvári Tankerületi Központ Sásdi Irodája	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Szigetvári</i> <i>W. K. K.</i>
Sásdi Általános Iskola	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>JP 64</i>
Sásdi Alapfokú Művészeti Iskola	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Sásdi Városi Művelődési Központ</i>
PSZC Sásdi Vendéglátóipari Szakközépiskola	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Kovács</i> <i>Szász</i>
Közös Jövőért Egyesület	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Orsós</i>

falugondnoki szolgálat Vázsnok	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	Boronyi Zs
Sásd és Térsége Nkft.	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	Sipos Róbert

Sásd és Térsége Nonprofit Kft.
7370 Sásd, Rákóczi út 41.
Adószám: 22787484-1-02
Cégnyilvántartási szám: 0209076105

Meződ Község Képviselő-testülete

KIVONAT

Meződ Község Képviselő-testületének 2018. november 30. napján tartott testületi ülésének jegyzőkönyvéből.

Tárgy: Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása

Meződ Község Képviselő-testülete 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

Meződ Község Képviselő-testületének
44/2018. (XI.30.) KTH. számú
határozata

Meződ Község Képviselő-testülete megtárgyalta a 2013-2018. évi Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásának tapasztalatait, a program megvalósítását.

A képviselő-testület az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglaltaknak megfelelően a Helyi Esélyegyenlőségi Fórum által előkészített, 2018-2023. évi Helyi Esélyegyenlőségi Programot és az abban foglalt Intézkedési Tervet elfogadja.

Határidő: közlésre azonnal

Felelős: Merk Zsolt polgármester

Kmf.

Merk Zsolt sk.
polgármester

Dr. Kajdon Béla sk.
jegyző

Kivonat hiteles:
Sásd, 2018. december 3.

Szemmelrokné Vészi Adrienn
hatósági ügyintéző

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Közfürdő létesítése	komfort nélküli lakások, fürdőszoba hiánya, a helytelen szemlélet akadályozza a mélyszegénységben élők személyi, testi higiéniájának fenntartását	egyenlő esélyekkel jusson mindenki a személyi higiéniát biztosító szolgáltatáshoz, és vegyen is igénye e szolgáltatásokat		1. Bármely számára elérhető szolgáltatást nyújtó közfürdő és mosoda létesítése, 2. Napenergia az olcsóbb működtetéshez, 3. Az önkormányzat és az egyesület szolgáltatást ismertető, igényfelkeltő tájékoztató tevékenysége, hogy minden érintettnek legyen igénye és váljék megszokottá a rendszeres használat	önkormányzat	2019. 05. 31. (péntek) Elvégezve Az eredmények fenntarthatóak.	a szolgáltatást átlagosan 8-10 személy vegye igénybe		
2	Lakáshoz jutás támogatása	a lakásvásárlás, -építés, továbbá a lakás fenntartásával, felújításával, karbantartásával kapcsolatos magas költségek megterhelőek minden családnak, de különösen a fiatalok számára,	rövid táv: főként a fiatalok lakáshoz jutásának segítése, a helyben maradás ösztönzése hosszú táv: a meglévő lakásállomány minőségének fenntartása, fejlesztése		lakásvásárlás, -építés, korszerűsítés és felújítás anyagi támogatása a magánszemélyek számára, helyi rendeletben foglaltak szerint, melynek továbbfejlesztése is megfontolandó	önkormányzat	2022. 12. 31. (szombat)	támogatásban részesülők száma évente 5-6 család, mintegy 1 millió forint értékben		
3	Foglalkoztathatóság növelése	motiváció hiánya jellemző a mélyszegénységben élők körében	rövid táv: szemléletformáló foglalkozáson, képzésen történő részvétel hosszú táv: látókör szélesítése, tudatos életvezetés kialakítása		Alacsony iskolai végzettségű, rossz munkaerő-piaci esélyekkel rendelkező lakosság munkaerő-piaci esélyeinek javítása: a helyi és egyéni szükségletekre és adottságokra reflektáló felnőttoktatási és felnőttképzési tevékenységek megvalósítása. Munkaerő-piaci esélyeket javító szemléletformáló képzések, tréningek különböző témakörökben: Tudatos gyermekvállalás, Kapcsolatépítés, Lehetőségeim és korlátaim, Munka és család, Önismereti kerék, Munkaerőpiaci felkészítő	önkormányzat	2022. 12. 31. (szombat)	a programokon részt vettek száma legalább 15 fő, felnőttképzési szerződés alapján		

					tréning, Vállalkozóvá válási ismeretek, Motiváció és képességfejlesztési ismeretek Pénzügy és gazdálkodás, Digitális írástudás, IKT-Excel, Házi praktikák. A Sásdon szervezett egy napos képzésekre való szállításról az önkormányzat gondoskodik.					
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Digitális kompetenciák fejlesztése	a digitális írástudás alapvető kompetencia kell legyen az elkövetkező generációk számára	a digitális írástudás a gyermekek, fiatalok alapvető készsége legyen		1. teleház szolgáltatások a Faluházban a mozgókönyvtári szolgáltatás keretében, pl. internetelérés, tanácsadás stb. 2. Digitális Jólét Pont továbbfejlesztése, foglalkozások tartása a fiatalok számára a digitális kompetenciák kialakítása és fejlesztése érdekében	önkormányzat	2022. 12. 31. (szombat)	a szolgáltatásokat igénybe vevők számára, 8-10 fő fiatal		
2	Közösségi rendezvények a gyermekekért	a gyerekek idejük nagyobb részét az oktatási intézményekben (Sásdon, más városokban) töltik, kevésbé alakul ki a településhez való kötődésük	Rövid táv: meződi gyermekközösség kialakítása, ösztönzése Hosszú táv: lokálpatriotizmusra nevelés		kulturális, közösségi programok: ünnepek, kirándulások szervezése, könyvtár gyerekprogramjai	önkormányzat	2022. 12. 31. (szombat)	programokon résztvevő gyerekek, fiatalok száma, kb. 20 fő		
3	Gyermekeink egészsége	a gyermekek testi, szellemi fejlődése érdekében elengedhetetlen a rendszeres testmozgás	a gyermekek egészséges életmódra nevelése, a mozgásigényük kielégítése		1. játszótér, sportpálya működtetése, 2. folyamatos korszerűsítés, újabb sportolásra alkalmas eszközök telepítése	önkormányzat	2020. 12. 31. (csütörtök) Elvégezve Az eredmények fenntarthatóak.	a sportpályát, játszóteret rendszeresen igénybe vevő gyermekek, fiatalok száma, mintegy 10-15 fő		
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Nők a közösségért	a civil szervezetben vagy egyéb módon a közösségi életben aktívan közreműködő helyi lakosok 70 %-a nő, munkájuk elismerése még nem teljes	legyenek mindenki által megbecsülve a közösségért aktívan tenni akaró nők, az önkormányzat és a lakosság is ismerje, értékelje és segítse elő a további munkájukat, tevékenységüket		a közösségi rendezvények, ünnepek szervezése terén az egyesület munkájának elismerése: további együttműködés ösztönzése, az egyesület saját szervezésű rendezvényeihez anyagi és tárgyi feltételek biztosítása, az együttműködő, elismerő önkormányzati attitűd közvetítése a lakosság felé	önkormányzat	2022. 12. 31. (szombat)	az egyesület munkájának elismerése, programon résztvevők száma		

2	Falugondnoki szolgálat a nőkért	a gyermekintézmények Sásdon található, a kisgyermekkel történő bejárás nehézkes	megkönnyíteni a kisgyermekes anyák számára a sásdi gyermekintézményekbe való bejutást		Falugondnoki szolgálat létesítésével, rendszeres járat indításával segíteni a sásdi óvodába, bölcsődébe, iskolába való bejutást, a gyermekek szállítását.	önkormányzat	2022. 12. 31. (szombat)	falugondnoki szolgálat felállítása, működtetése		

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Generációk egymásért	az időseket fenyegeti a bezártság, korukból és egészségi állapotukból adódó elmagányosodás veszélye	rövid távon: elérni, hogy az idősek nyissanak a közösség felé, vegyenek részt a település közösségi életében hosszú távon: tudatosítani a generációk egymásrautaltságát		generációs együttélést segítő, családtagok részére közösen szervezett programok: pl. Falunap programjai, idősek napja, egyéb ünnepkörhöz kötött programok	önkormányzat	2022. 12. 31. (szombat)	növekedjen a programokon résztevő idősek száma		
2	Falugondnoki szolgálat az idősekért	az idősek számára lényeges közszolgáltatások legközelebb Sásdon vehetők igénybe, a bejárás korukból és egészségi állapotukból kifolyólag nehézkes	megkönnyíteni a nehezen mozduló idősek számára a közszolgáltatások elérését		Falugondnoki szolgálat létesítésével, rendszeres járat indításával segíteni az orvoshoz, gyógyszertárba, szakrendelőbe való bejutást, a bevásárlást stb.	önkormányzat	2022. 12. 31. (szombat)	falugondnoki szolgálat felállítása, működtetése		
3	Idősek napi életvitelét segítő helyi szolgáltatások	napi teendők: favágás, fűnyírás, egyéb ház körüli munkák elvégzése nehézséget okoz a koruk és/vagy egészségi állapotuk miatt nehezen mozgó idősek számára	az idősek számára a korábban megszokott életvitelhez segítség nyújtása		közmunkásokkal segíti az önkormányzat az idősek napi életvitelének fenntartását, ház körüli munkák (favágás, tüzelő behordás, fűnyírás, hóeltakarítás stb.) elvégzésével	önkormányzat	2022. 12. 31. (szombat)	szolgáltatást igénybe vevő idősek száma, évente 10-15 fő		

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Faluház a közösségért	bezártság, nem jönnek közösségbe a fogyatékkal élők	elérni, hogy a fogyatékkal élők nyissanak a közösség felé, vegyenek részt a közösségi programokon		Faluház alkalmassá tétele a közösségi rendezvények megtartására, folyamatos felújítás, akadálymentesítés, korszerűsítés (energiaellátás megújítása, energiahatékonytárat növelő beruházások) az itt elérhető szolgáltatások, programok megfelelő háttérnek biztosítására.	önkormányzat	2020. 12. 31. (csütörtök) Elvégezve Az elért eredmények fenntarthatóak.	növekedjen a programokon résztevők száma		
2	Falugondnoki szolgálat	Közszolgáltatások igénybe vétele nehézkes a fogyatékossgal élők számára (utazás,	a közszolgáltatásokhoz jutás segítése		Falugondnoki szolgálat létesítésével, rendszeres járat indításával segíteni a közszolgáltatások igénybe vételét	önkormányzat	2022. 12. 31. (szombat)	falugondnoki szolgálat felállítása, működtetése		

		tömegközlekedés nehézségei).			a fogyatékossggal élők számára: orvosjárat, gyógyszerkiváltás, szakrendelőbe szállítás stb.					
3	Fogyatékossggal élők napi életvitelét segítő helyi szolgáltatások	napi teendők: favágás, fűnyírás, egyéb ház körüli munkák elvégzése nehézséget okoz az egészségi állapotuk miatt nehezen mozgó fogyatékossggal élők számára	a fogyatékossggal élők számára a napi életvitelhez segítség nyújtása		közmunkásokkal segíti az önkormányzat a mozgásukban korlátozott fogyatékossggal élők napi életvitelének fenntartását, ház körüli munkák (favágás, tüzelő behordás, fűnyírás, hóeltakarítás stb.) elvégzésével	önkormányzat	2022. 12. 31. (szombat)	szolgáltatást igénybe vevő fogyatékossggal élők száma, évente 1-2 fő		

MEZŐD KÖZSÉG POLGÁRMESTERÉTŐL

7370 MEZŐD, SÁGVÁRI U. 34.

Tárgy: Meződ Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata

45/2020.(XI.24.) számú

HATÁROZAT

Meződ Község Önkormányzatának polgármestereként a képviselő-testület hatáskörében eljárva áttekintettem a település Helyi Esélyegyenlőségi Programját, azt felülvizsgálva, a HEP Fórum tagjaival egyeztetve a következő döntést hoztam:

Meződ Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 44/2018.(XI.30.) számú határozatával fogadta el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot. A képviselőtestület nevében az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglaltaknak megfelelően, a kétévente előírt áttekintésnek eleget tettem, a program határidőre megvalósult intézkedéseinek teljesítését elfogadom, a folyamatban lévő intézkedések határidejét a pandémiás helyzet korlátaira is tekintettel 2022. december 31. napjáig módosítom. Az áttekintett Helyi Esélyegyenlőségi Programot a felülvizsgált Intézkedési Tervvel egységes szerkezetben elfogadom.

Magyarország Kormánya a 478/2020. (XI.3.) Korm. rendeletével az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.. A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerint veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének a feladat- és hatáskörét a polgármester gyakorolja.

Döntésemet a fent hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján hoztam meg.

Határidő: közlésre azonnal

Felelős: Merk Zsolt polgármester

Koszorus Tímea aljegyző/HEP referens

Meződ, 2020. november 24.

Merk Zsolt
polgármester